Flinchs Almanak

1906

65 AARGANG

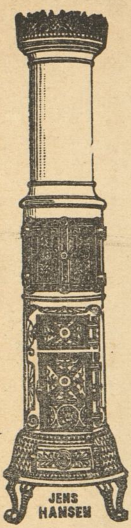
Em Jørgensen & Olsen Kjøbenhavn

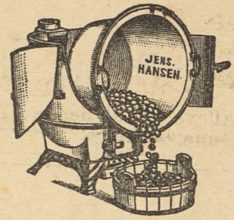
JENS HANSEN,

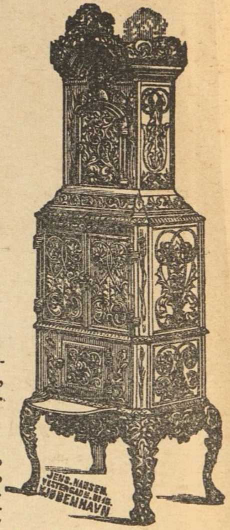
Kjøbenhavn K. **15, Vestergade 15.** Kjøbenhavn K.

Sidste Nyhed 1906!

Universal-Vippe-Gryden.

Eneudsalg i Danmark.
Stor Besparelse i Arbejde, Tid og Brændselsmateriale. Bedste Gryde til Kogning af Kreaturfoder, Vadskertøj m. m. (Læs Annoncen paa Bagsiden).

-Geyser-Ovnen fra 14 Kr.

Eneudsalg i Danmark. Patent 1903.

Absolut Fodvarmer, garanteret Stedsebrænder, har alle Kogeindretning, fortrinlig til Koks, Kul, Tørv, mindste Brændselsforbrug. Tusinde i Brug. Firkantede Ovne med 11½" Kogehul **26** Kr. Almindelig Magasinovn med Kogeindretning. 72" **36** Kr. Stedsebrændende Ovne til 3 Værelser, Forbrug for ca. 40 Øre pr. Døgn **45** Kr. Smaa Kogeovne **7** Kr. Fritstaaende Komfur, 2 Huller **14** Kr. Komfur, 2 Kogehuller **7** Kr. Komfur 20×26", 3 Huller, Ovn, Endeplade, 165 Pd. **13** Kr. Komfur, 3 Huller, Ovn, Vandgryde, Endeplade, 28½×22½", 200 Pd. **16** Kr. Eneudsalg. Komfurer med støbt eller smedet Ovn samme Pris. Varerne sendes fragtfrit.

Geyser Komfuret kan kun erholdes hos mig, ingen andre Handlende eller Fabrikanter i Danmark har det. Derfor skriv direkte til mig.

Geyser Komfuret er helt fritstaaende, kan af enhver opstilles paa ti Minutter færdig til Brug.

Geyser Komfur.

Geyser Komfuret har støbte Træk og støbt Stegeovn.

Geyser Komfuret leveres færdig med ildfast udmuret Fyr.

Geyser Komfuret er ved særlig Konstruktion saaledes, at det paa faa Minutter kan rengøres, selv af Børn.

Geyser Komfuret har dobbelt Fyrdør og Regulering som en Magasinovn, derfor yderst sparsommelig med Brændsel.

Geyser Komfuret har emailleret Vandgryde og Laag. Vandet derfor rent, kan bruges til Mad. Gryden kan aftages og rengjøres som en Kogegryde.

Geyser Komfuret har med et Greb Regulering til hurtig eller langsom Bagning og Stegning.

Geyser Komfuret kan leveres fuldstændig emailleret, kan da afvadskes.

Geyser Komfuret koster hos mig kun det halve af, hvad der ellers i Danmark tages for fritstaaende Komfurer. Men disse billige Priser er kun mulige ved at Forbrugerne henvender sig direkte til mig, da Salg gennem Handlende og Agenter nødvendigvis maa forhøje Udsalgsprisen for at give Fortjeneste til disse.

Læs Annoncen paa Bagsiden.

Hr. Dr. med A. Rahn i Krippen (Sachsen): Hommel's Hæmatogen er et Præparat, der netop passer for den moderne Generation, og der i høj Grad støtter Lægers og Lægfolks moderne Formaal, at styrke Nerverne og danne Blod. Fra et klinisk Standpunkt maa man indrømme det Ret til Kravet paa den offentlige Anerkendelse af dets Nyttevirkning, som det i Aviserne gør Fordring paa. Hommel's Hæmatogen er paa sin Plads ved Børn saa vel som ved Voksne efter alle Nutidens subakute udmattende Sygdomme, Influenza, Anæmi, Rakitis, Kirtler, og ved al nervøs og menstruel Forstemthed

Hr. Dr. med. Meisel, Overlæge v. Sakataly Lazaret. Jeg har forordnet Dr. Hommels Hæmatogen til en 7-aarig Pige, som i et helt Aar havde lidt af Malaria og som var bleven meget afkræftet og blodfattig ved de hyppige Feberanfald. Kurens Forløb var glimrende. Appetitten indfandt sig atter, Patienten blev livligere og kraftigere. Hud og Slimhud antog en rødere Farve.

Hr. Dr. med. Paregger i Holzgau, Tyrol: Jeg har haft Lejlighed til at anvende Dr.-Hommel's Hæmatogen ved en 21-aarig Bondepige, der laa syg med Tegn paa stærk Blodmangel (Uro i Hjærtespidsen, Pulsen 120 i Minuttet) og med store Mavesmerter og Mangel paa Appetit Efter at have brugt den første Flaske Hæmatogen var der betydelig Bedring, efter den anden Flaske kunde Pigen allerede besørge sit daglige Arbejde, tage ordentlig fat med og gaa betydelige Strækninger i Bjergene uden Besvær.

Hr. Dr. med. Pust, Stabslæge, Posen: Ved et Barn, der var slemt medtaget efter Kighoste havde Dr. Hommel's Hæmatogen et ligefrem forbløffende Resultat. Appetitten tiltog daglig mer og mer, Kødet blev atter fast, Ansigtsfarven blomstrende.

Da det kejserlige Patentbureau, paa Grund af for sen Anmeldelse ikke kan yde os Beskyttelse paa Benævnelsen **„Hæmatogen"**, kan enhver kalde lignende Produkter for **„Hæmatogen"**, man bedes derfor udtrykkelig forlange **Dr. Hommel's „Hæmatogen"** og ikke lade sig Efterligninger paanøde.

Nicolay & Co., *Hanau a. Main. Zurich. London, E. C., 36 & 36 a, St. Andrew's Hill.*

Agenter for Nordamerika: *Lehn & Fink, William Street 120, New-York.*
Hoved-Depot for Danmark: *Hr. Apotheker Alfred Benzon, Swane Apotheket i Kjøbenhavn.*
„ „ „ **Norge:** *Apotheker* **Orion,** *Christiania.*

Flinchs
Almanak

for det Aar efter Kristi Fødsel

1906

som er andet Aar efter Skudaar

beregnet til Kjøbenhavns Observatorium

af

C. F. Pechüle.

Provinsboghandlernes Almanakforlag.

Trykt i Milo'ske Bogtrykkeri, Odense.

Vejrspaadomme.

Januar begynder med mild Vinter, der varer Størstedelen af Maaneden. I Slutningen af Maaneden let Frost.

Februar. Jævnt faldende Barometer med en Del Sne, enkelte Tøvejrsdage i den sidste Halvdel af Maaneden.

Marts. Blæstfuldt og koldt Vejr. Regn og Sne omkring Midten af Maaneden. Derefter mildere Vejrlig.

April. Afvekslende Regn og Sne i den første Halvdel af Maaneden. Fra 15—30. klart, smukt Vejr, kun afbrudt af faa Regnvejrs-Dage.

Maj. Fra 1.—14. køligt Vejrlig; derefter stigende Temperatur Maaneden ud.

Juni. Smukt, varmt Vejr, indtil henimod den 20. Resten af Maaneden ustadigt.

Juli. Noget køligt og regnfuldt Vejr, navnlig med sydlig og sydvestlig Vind. Stærke Tordenbyger ved Midten af Maaneden. 21.—31. tørt Vejr og Varme, der varer ind i

August. 15.—20. uroligt Vejr og Tordenbyger. Megen Regn den sidste Del af Maaneden.

September. Tørt, klart Vejr den første Halvdel af Maaneden, 15.—30. noget ustadigt.

Oktober. 1.—8. smukt Vejr, 9.—20. ustadigt. Resten af Maaneden megen Regn.

November begynder med usædvanlig mildt Vejr, der dog hurtig gaar over til Sne og Blæst, næsten hele Resten af Maaneden.

December. Mildere Vejrlig i Begyndelsen, derefter Sne og Kulde henimod Jul. Tøvejr fra 27—31.

Kær-Manden.

En Hverdagshistorie af Laust Tværgaard.
Illustreret af H. Agersnap.

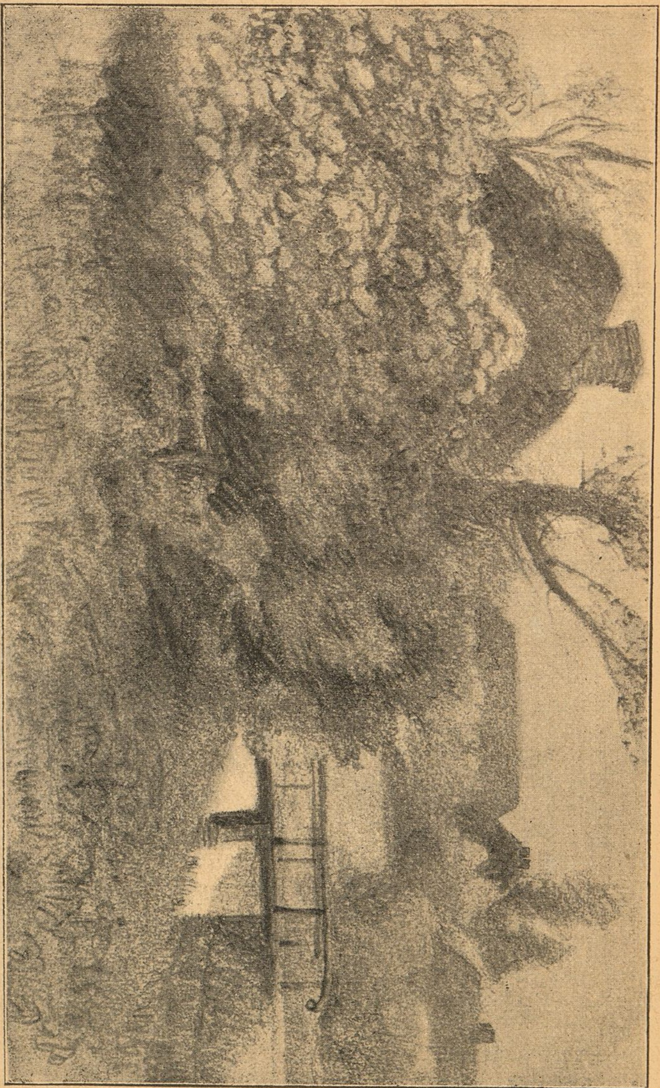
Mads Piesen — han hed ganske ligefrem Mads Piesen — var en Ungkarl paa nogle og tyve Aar. Da han var en fattig Landarbejders Søn, havde han været Tyende fra den Tid, han kunde løfte en Tøjrekølle. Hele hans Barndom og Ungdom igennem havde han været i andres Brød; han havde tilbragt sin Tid i Udhusenes Karlekamre, og naar det var hyggeligst dog altid i Fremmedfolks Stuer.

Derfor havde Ordet „Hjem“ en særegen Klang i hans Ører. Det var Stedet for hans allerførste Barndoms Paradis, der nu laa for ham i Mindernes fjærne Gyldenskær, fornyet og forfrisket ved de smaa Besøg han fra sin Tjenesteplads aflagde hos sine gamle Forældre.

Deres Hytte laa paa et Hjørne Jord i Udkanten af Landsbyen, der hvor en raskrindende Aa skar gennem den kgl. Landevej. Broen med det svære rød-hvidtmalede Jærnstakit, som førte over Aaen, havde som Barn forekommet ham som et Slags Underværk, Aaen som en Paradisflod og selve det lille skæve, men altid velholdte, hvidkalkede Hus, der dukkede sig halvt i Skyggen af en stor, enlig Poppel, som voksede op over dets Tag, havde forekommet ham det skønneste, der var til.

Nu var Mads Piesen fire og tyve Aar. Han var færdig med Soldatertjenesten og havde baade Skab og Klæder og hundrede Kroner kontant. Han var Kæreste med Ane, der tjente hos Morten i Rostrup Kærgaard, hvor hun forøvrigt havde tjent de sidste otte Aar.

Til April skulde de giftes. Han var nu, en Aften henad Foraaret, paa Vejen for at se til hende, og hans Tanker drejede sig om Fremtiden, mens han gik henad Markstien, der slyngede sig ind gennem Rostrup By og fortsatte sig ud over Markerne og Kærene til den anden Side, hvor Kærgaard laa.

Naar han saa omkring sig, hvor Lysene skinnede ud fra Husene, gik der en herlig Fornemmelse gennem hans Sind. Nu naar han og Ane snart blev gifte, skulde de ogsaa have sig saadan en lille fredlyst Plet, hvor Lyset kunde skinne ham i Møde, naar han vendte hjem, en Plet, som de kunde kalde deres, hvor man kunde spise ved sit eget Bord og lægge sig trygt til Hvile i sine egne Dyner.

Han kom forbi Rostruphusene, hvis gamle Bygninger laa langs med Stien, hver med sin muldede Toft omkring og med Udmarkslodden længere borte. Han hørte Kvæget dryne bag Lervæggen og tænkte paa, hvor lykkelige de Folk i Grunden maatte være, der ejede saadan et lille Sted, og som kunde gaa og pusle og fodre derinde....

Imidlertid — sligt var uopnaaeligt for ham og Ane. Der kunde aldeles ikke være Tale derom, dertil krævedes for mange Penge. Kun en lejet Stue at begynde med, og muligvis kunde de efter mange Aars Møje og Besvær erhverve sig et lille jordløst Hus, muligvis. Han sukkede.

Nej, Mads' Fremtidstanker vendte sig ogsaa en anden Vej.

Ude i Synsranden mod Øst straalede et Lysskær op gennem den mørke Luft, et Lysskær fra Købstadens mange Lygter og Lamper. Henimod dette Skær vendte han sit Blik, og det vakte lignende Tanker hos ham som festligt oplyste Vinduer vækker hos den, der staar udenfor i Mørket. Derinde i Købstaden havde han været Soldat. Han havde set, hvor pænt Folk der gik klædte, og hvor let de syntes at leve i det hele. Dér var saa meget, der straalede og tog sig glansfuldt ud. Ind til dette droges hans Fremtidstanker, da hans Liv herhjemme paa Landet kun kunde tænkes at henrinde i Slid og Fattigdommens Skygger.

Og der var saa meget at knytte sit Haab til derinde i Købstaden, syntes han. Han havde gode Anbefalinger baade fra sine Husbonder og sine Overordnede i Militærtjenesten, saa han kunde nok gøre sig Haab om at opnaa en eller anden fast Livsstilling; der var mange, der paa den Maade var kommen ind i noget. Og selv om han kun blev Arbejdsmand, saa tjente han jo det dobbelte af det, han kunde tjene som Landarbejder paa Landet. Og saa var der Sjangser. I en større Købstad var der altid en Sjangse.

Der var f. Ex. Viktualiehandleren i Grønnegade tæt ved Kasernen, hvor han havde ligget som Soldat, han var en Mand paa over hundrede Tusind, sagde man. Der var Værten i „Hads Herred", han havde ikke ejet en Øre fra først af, men var kommen ganske bar ind fra Landet ligesom nu Mads Piesen. Jo, i en større Købstad er der altid en Sjangse.

Og mens han fortsatte sine Tanker og sin Gang henad Stien til Kærgaard, saa han længselsfuldt ind i Lyskredsen mod Øst, hvor Haabets skønne Drømme groede.

Han gik ned over Kæret, hvor et langt Gangbrædt paa et smalt Sted førte over Aaen. Det var saa stille en Aften, at hans Træskoklamper lød højt mod Plankerne. Midt paa Gangbrædtet standsede han et Øjeblik og lænede sig til Rækværket. Vandet randt rask frem mellem Brostøtterne, det gurglede, og det klunkede inde under Brinkerne. Og et Stykke borte, hvor Aaen bøjede i et brat Sving, skinnede Vandet af Maanelys. Det var den Aa, der løb forbi hans Faders Hus, og som han havde sat saa mange Papirsbaade ud at sejle paa, da han var lille. Det var ogsaa den samme Aa, der løb midt gennem Købstaden, og som strømmede ud i den friske Havbugt, hvor de mange Sejlere gik. Og hans Tanker fulgte Aaen i dens Løb fra det lille snævre Barndomshjem og ud i de store, fremmede Forhold — —

I Kærgaard blev Mads vel modtaget som den velagtede Karl, han var. Og da han var saa godt som gift med Ane, blev han behandlet snarest som en Slægtning; hun havde jo tjent saa længe i Gaarde, at hun endog gik under Navnet Ane Kærgaard. —

Hen paa Aftenen sad de hos hinanden inde i hendes Kammer og talte om, hvor meget de nu havde samlet sammen til den forestaaende Rejse og Flytning ind til Købstaden. Mads havde nu et helt Bohave til en Stue henne hos Snedkeren, hvor det stod og skinnede i den friske Lak. Det var altsammen nye og pæne Møbler; de skulde jo nu være Købstadfolk. Ane havde to Sengs Klæder, Lagner og Linned i Overflod og Hoser nok baade til Mads og sig selv. Og desuden havde hun en Sparekassebog paa godt et hundrede Kroner.

Om saadanne smaa praktiske Ting talte de med hinanden, mens de nu sad inde i Kærgaards Pigekammer. De kunde næsten ikke blive træt deraf. Det drejede sig jo om deres Fremtidshjem. Og som for ham saaledes havde ogsaa for hende det Ord Hjem i al hendes Tjenestetid draget med en sød Magt. Nu var Opfyldelsen nær.

Senere fulgte hun ham ned til Gangbrædtet. De gik saa stille ved Siden af hinanden, og de talte saa roligt og dæmpet. Der var i Luften omkring dem det første Krydder af Foraarets spirende Liv.

Ved Aaen sagde de hinanden Godnat. Hyggeligt pludrede og klunkede deres Barndoms Flod i den stille Aften, dens Vand blinkede i Maanelyset, hvor den slog en Bugt, og fjærnt ude lyste Luften af Byens hundrede Lygter og Lys, der vinkede med sit lokkende Straaleskær.

II.

Morten Kærgaard gjorde Brylluppet for de unge Folk. Der var bare til Stede Mads' Forældre og Anes Moder; ingen vidste rigtig noget om, hvem der var hendes Fader. Gilde var der ikke noget af, for Kærgaardsfolkene vilde hellere end at øde Penge paa det give de nygifte lidt Husgeraad og Fødevarer med paa Rejsen.

Paa to Vogne fra Kærgaard førtes Mads og Ane Dagen efter Brylluppet tilligemed deres Ejendele de fem Mil til Købstaden, for at ikke Fragten skulde tage Hul i deres Spareskillinger. Ane sad paa Vognen og græd, og Maren Kærgaard stod i Gaardsledet og græd, mens de vinkede og vinkede — uagtet Mads og Ane jo da kørte ind i den lyse Fremtid. Men saadan er Kvindfolkene.

I en Toværelses Lejlighed i en Arbejderkaserne indrettede Mads og Ane sig ret hyggeligt. Det var lige i den allerbedste Arbejdstid, saa han tjente gode Penge, og Ane syntes, det var dejligt hver Dag at købe ind til Husholdningen og at have Maden færdig paa et pænt dækket Bord, naar Manden kom fra Arbejde. Her er virkelig noget af det skønne, hun havde tænkt sig. De behøvede ikke at se saa altfor nøje paa Skillingen; de boede godt, fik dygtig

med fersk Kød, hvad de ikke var vant til. Om Søndagen klædte de sig i Stadsen og gik ud i Anlæget for at høre paa Musik, drak en Kop Kaffe eller spadserede en Tur langs Stranden.

Det varede heller ikke længe, inden de lejede en Kolonihave i Byens Udkant, og saa var de der ude næsten al deres Fritid. Den lille Have blev deres allerkæreste Opholdssted, og de ofrede ikke saa lidt paa at faa den i Stil og Skik. Naar de om Sommeraftener sad her og spiste deres medbragte Mad, saa syntes de, at de hørte til de lykkeligt stillede i Verden, og at de burde være taknemlige.

Det var i det hele taget en mageløs Sommer for de to unge Folk, saa rig og skøn og lykkelig.

Det var vel lidt underligt, især for Ane, at skifte sit Landsbymaal om med Bytale, men det maatte man jo nu, syntes de, selv om det voldte lidt Kval, for de var ængstelige for at blive regnede for altfor bondske.

Med Klædedragten gik det lettere at vænne sig til de ny Forhold. Derimod kunde de ikke smelte sammen med de købstadfødte Mennesker. De befandt sig ikke vel i deres Selskab, de var usikre, vidste mange Gange ikke, hvad der var Spøg, og hvad der var Alvor, de følte sig utrygge blandt fremmede. Ja, stundom grebes de af Forladthedens Sørgmodighed — endda de boede midt mellem mange Tusinde Mennesker. De kunde eller turde ikke hengive sig til den jævne hjærtelige Tone, som de var opfødte i derhjemme. Om saadant end kunde synes en lille Ting, saa var det dog noget, der pinte til daglig, noget, som de aldrig talte med hinanden om, og som de endog skyede at nævne for sig selv. De fandt sig saa til Omgang et Par andre unge Folk, der følte som de selv, og som for kun et Aar siden var kommen herind fra Landet.

Men i det hele taget var det jo gaaet dem godt.

Saa var det en Sommerdag i Høsttiden, at de begge kom til at længes efter Landet. Sollyset faldt saa varmt og straalende ind i deres Stue mellem Anes Urtepotter og hendes Kanariefugl — noget af det første hun havde anskaffet sig i Købstaden. Kanariefuglen og Potteplanterne var jo hyggelige at have til daglig, som en landlig Duft i Stuen. Men nu kom Solstraalerne saa friske og klare

der ude fra, hvor der var fri Himmel og aabent Land, og da var det, at Længslen paa én Gang greb dem, Længslen efter bølgende Korn, højt Græs, Køer, Heste og Fuglesang og den store Stilhed over de hjemlige Banker.

Naar saadan en Længsel kommer over Menneskets Sind, har det ingen Ro, hvordan saa end Forholdene er Længslen driver og drager og drager.

Mads og Ane var heller ikke længe om at betænke sig. Førstkommende Lørdag Eftermiddag tog de Billet til Toget, saa nær deres Hjemstavn som de kunde komme.

Da de stod af ved Stationen og gik henad Vejen mellem Vange og Enge, virkede den fri Natur oplivende paa alle deres Sanser. De sagde ikke noget til hinanden, men de smilede svagt helt uvilkaarligt som af et indre Velvære. Og da de kom op paa den første Bakke, hvorfra de kunde se ud over deres Fødeegn og langt mere, kom der en behagelig Fred og Hvile i deres Blik.

De var atter hjemme.

De satte Kursen efter Kærgaard, de vidste, at de rare Kærgaardsfolk vilde glædes med dem over, at de havde havt Lykken med dem, og selv længtes de efter at sidde i de gammelkendte Stuer. Alligevel blev de en Smule benauede, som de nærmede sig Gaarden. De var jo nu købstadklædte og købstadtalende, de mente jo at skulle leve deres Liv herefter mellem den Slags Folk, altsaa gaa over til en anden Klasse, over til Borgerne i Byerne. Men de vilde nødig, deres gamle Venner skulde tro om dem, at de var bleven store paa det. Ganske vist mente de nok i al Stilhed, at Købstadlivet var en højere Tilværelsesform i en vis Forstand, men de vilde dog ikke hovmode sig deraf. Og de turde heller ikke for Folkesnakken. De blev derfor enige om, at de maatte passe paa at tale det rigtige gamle Bondemaal som før, for at Folk kunde synes om dem.

Kærgaardsfolkene gik lige det sidste Skaar Rug ved Solnedgangstid oppe paa Indmarkstoften, da de kom der forbi, og hverken Mads eller Ane kunde modstaa at tage fat en Gang igen paa Mejningen. Han kastede Frakken, og hun fik Forklæde og Høstærmer paa; de stod ligefrem og trippede, før de kom i Gang. Saadan gik Naturen over Optugtelsen.

Og da Mads strøg Leen, saa det klang over Marken, da sang det inden i dem begge som af en sød Musik. Og de gik begge to Skaaret ud med glædestraalende Ansigter.

De blev taget vel imod i Kærgaard, hvor de blev Natten over, da der ikke var god Plads til dem hjemme hos hans Forældre. Og Morten forhørte om Aftenen Mads om alt i Købstaden.

Om Søndagen var Mads og Ane i Kirke, hvor mange Folk kom sammen, hvor de altsaa let kunde træffe Bekendte. Der var megen Sol paa Kirkebakken den Dag. Mads og Ane kunde rigtig vise sig i deres Stads, der jo var et ydre Tegn paa, hvor godt det gik dem, og Folk samledes om dem, hilste paa dem og spurgte dem ud.

Der var kun én Mening om, at de to havde haft Lykken med dem. Enkelte andre unge begyndte ligesom i Tankerne at røre paa Vingerne, kunde man se paa dem. Der var ogsaa andre, der havde Lyst til at faa det godt. Og saa var der jo yderligere Sjangser for noget større endnu i saadan en stor Købstad.

III.

Det var ingen Sag for Smaafolk i Byerne, hvis der ingen Vinter var, ingen Husleje og ingen Arbejdsløshed. Det fik Mads og Ane ogsaa at føle, inden der var gaaet meget lang Tid Dog var de jo velstillede fra Sommeren af, og den første Vinter kom de forholdsvis let over. Men de fik allerede da at mærke, hvorledes en Vinter kan tære, naar der ingen Arbejde er, de fik mere end en Anelse om, at der her inde i Købstaden, hvor meget saa' saa lyst og godt ud, at her kunde meget let komme en Bølge af Kulde og Armod, af socialt Mørke, hvori alle glade Udsigter, ja selv det lyse Haab kunde drukne.

De begyndte saa smaat at forstaa, at hvis det skulde gaa dem galt, saa kunde det let gaa dem meget værre herinde end hjemme. Her var ligesom dybere Vand at sejle paa.

De var derfor snart Genstand for Bekymringernes nagende Gnaven, og snart blomstrede Haabet og skød sine friske, grønne Skud i deres Forestilling. Der var jo den

Sjangse. To Gange havde han været lige ved Maalet, mente han, den ene Gang som Sporvognskonduktør og den anden Gang som Jernbanemand. Naa, der var jo saa mange; men en Sjangse havde han, det kunde ingen nægte. Han tjente jo godt nok som Arbejdsmand, naar der var noget at bestille, men det var saa utrygt med den Arbejdsløshed, som gyngende Grund at leve paa alligevel.

Allerede den tredje Vinter blev streng for dem. Frosten kom tidlig, og dermed hørte meget Arbejde op. Desuden fik Ane det andet Barn og var i den Anledning svagelig en Tid. Fra det tidligste Efteraar begyndte de at spinke og spare paa Mad og paa Kul for at kunne holde ud i den kommende Tid. De havde nemlig allerede forstaaet, hvordan Elendigheden kommer, ikke paa én Gang eller med ét Slag, men derimod som noget, der siver langsomt frem, som Natten kommer over Dagen.

Det var ikke nogen ubetinget glædelig Jul, de oplevede det Aar, men de skrev hjem, at de havde det godt, og de sendte fine Lykønskningskort til Kærgaard og andre Steder, hvor man glædede sig over, at det gik de unge, flinke Folk saa godt.

Den kommende Sommer var Mads og Ane ikke hjemme paa Landet. De gav forskellige Undskyldninger, men den sande Grund, hvorfor de ikke efterkom Kærgaardsfolkenes venlige Indbydelse var den, at deres og Børnenes Tøj ikke var i Orden, at de næppe kunde undvære Rejsepengene, og at de saaledes frygtede for, at det skulde opdages, hvor smaat det egentlig var for dem.

Ane havde haft noget Arbejde for at hjælpe til med Underholdet, men hun havde atter maattet opgive det, dels af Hensyn til Børnene, og dels og maaske væsentligst fordi hun var sygelig. Hun, der før havde været saa sund og blomstrende frisk, hun næsten tæredes hen herinde paa Brostenene. Grunden var ikke alene Barnefødsler og Mangel paa Næring og god Luft, den var maaske mere de nagende Bekymringer for Dagen og for Fremtiden. Hun var vant til at leve paa det sikre, vant til de rolige Landboforhold, hvor Arbejdet sikkert venter hver Morgen, men hvor ogsaa Mad og Hvile venter lige saa sikkert. Hun kunde ikke trives i dette flygtige Købstadsliv. H u n havde ikke det

lette Sind, der kan leve i Øjeblikket uden at tænke videre frem. Og det havde han i Grunden heller ikke. Derfor var det saa strengt for dem. Og det var saa knugende, at de var ene, saa helt alene med deres sørgmodige Tanker. Til de fremmede herinde kunde de ikke betro sig, og til dem derhjemme — nej! Dertil var de for stolte og for unge. Der kunde jo ogsaa endnu aabne sig en Vej, før man vidste det.

Saaledes kom der atter Sommer og atter Vinter. Af Sommerens Overskud dækkedes Vinterens Huller. Kolonihaven, den lille Erstatning for Landlivet, var opgivet, og meget sjældent spadserede de ud sammen. De havde ingen Lyst dertil uden en enkelt Gang, naar det unge Mod blussede op — efter en særlig god Fortjeneste. Mest sad de hjemme og rugede over deres Stilling. Og de talte ikke en Gang ret meget med hinanden om, hvor det hele skulde bære hen.

En enkelt Gang, men der var meget længe imellem, fik de Besøg af Morten og Maren fra Kærgaard. Og ved saadan en Lejlighed opbød de alle Kræfter for at skjule det virkelige Forhold. De anstrengte sig til det yderste, sad og smilede med Graad i Halsen.

Med Kærgaardsfolkene, syntes de, kom hele deres Hjemstavns Luft ind i Stuen, Ageren og Engen og Kornet og Græsset og Køerne, alt det som de var vokset op i. Og naar Kærgaardsfolkene gik, blev der saa tomt, og Mads og Ane syntes, de sad saa fattige og forladte tilbage i den lille Toværelseslejlighed paa fjerde Sal i den store, kolde, kedelige Arbejderkaserne.

IV.

Der er især en Ting, som Folk, der kommer fra Landet til Byen, har en afgjort Uvillie imod, og det er at sætte paa Laanekontoret. Det betragtes som en Skam, som løsagtigt, som noget, man kun gør, naar man saa at sige har opgivet al Ting.

Alligevel kom den Dag, da Mads og Ane ogsaa maatte prøve det. Det var for at faa Husleje til det sidste Kvar-

tal af Vinteren, at de greb til dette Middel, da alle andre Veje var fuldstændig lukkede. Laane af andre kunde han ikke, og de skulde være glade, om Urtekræmmeren, Bageren og Kulhandleren vilde blive ved at borge dem lidt. Men Værten vilde ikke vente længere med Huslejen, den skulde betales.

De havde i mange Dage siddet og grublet for at finde en Udvej, siddet kun optaget alene af det, som man kan tænke sig Fangen i Cellen utrættelig, uophørlig indtil Vanvid spekulerer over at finde en Maade at komme ud paa.

Og saa blev det kun til Laanekontoret.

De vidste meget godt begge to hvor Laanekontorerne laa, baade det i Skolegade og det i Grønnegade; paa en uhyggelig klar Maade havde netop disse to Bygninger prentet sig i deres Erindring allerede for lang Tid siden.

Mads ventede til Mørkningen, inden han listede sig af Sted med sin Pakke, og han kiggede sig endda ængstelig omkring, som han gik paa Tyvesokker. Hver Gadelygte skyndte han sig forbi, angst for at nogen skulde kende ham, og det var en hel Lettelse, da han kom udenfor Kvarteret, hvor han boede. Alligevel holdt han sig til de mindst befærdede Gader og saa meget i Skyggen som muligt.

Endelig stod han ved Døren Han følte det, som havde han begaaet noget forkert og skulde ind paa Politikammeret. Men ind maatte han jo. Han holdt sig undselig tilbage, da der var andre, der blev expederede. Der var en frugtsommelig Kone og en ung Pige. Den sidste sætter sin Søndagskjole, og den første pakker saa underlig langsomt ud paa Disken det Børnetøj, hun har begyndt at sy paa. Laanemanden ser paa det med saadanne væmmelige kolde Øjne, syntes han.

Mads kom til at staa ved Siden af en anden yngre Arbejdsmand, der lænede sig træt op mod Vinduskarmen. De kendte hinanden, havde endogsaa været i Arbejde sammen, men de hilste ikke paa hinanden, ikke en Gang med et Nik. De saa bare paa hinanden med stive Blikke og stod ellers tavse med forstenede Udtryk.

Pantelaaneren spurgte Mads, hvad han skulde ha' paa det. Mads nævnede en Sum. Men Pantelaaneren grinte og sa', at saa maatte han helst ta' og gaa med sit Klonds igen.

Denne haanende Behandling saarede Mads dybt; det var jo dog hans og Anes bedste Tøj og hans Cylinderuhr. Der jog en hed Strøm gennem hans Nerver, og for et Øjeblik grebes han af en heftig Lyst til af al Magt at sættte sin knyttede Næve lige i Fjæset paa dette hjærteløse Menneske.

Men da han havde tænkt sig om, spurgte han ganske stilfærdigt, hvormeget han da kunde faa paa Tøjet.

Han tog naturligvis, hvad han kunde faa, og puttede sin første Laaneseddel i Lommen.

Senere blev han mere fortrolig med Vejen til Kontoret i Skolegade. —

Det gik op og ned for Mads og Ane. Men det var ikke mange glade Dage, de havde i Aarets Løb, thi selv naar det saa bedst ud for dem, havde de Fornemmelsen af, at Fattigdommen lurede paa dem som en Kæmpe-Blæksprutte med Tusinde Fangarme, der, hvad Øjeblik det skulde være, kunde omslynge dem, knuge dem og udsuge dem.

Man faar nemlig ikke mange glade Dage med den Slags Fornemmelser.

Og Sjangsen blev det ikke til noget med.

V.

Omtrent fem Aar efter, at Mads og Ane var kommen til de gyldne Drømmes By, indtraf en usædvanlig Vinter, hvor der ikke var en Øre at tjene for Smaafolk. Og det blev den haardeste, de endnu havde oplevet.

Alligevel skrev de hjem, at de havde det godt, og til Julen modtog man i Kærgaard som sædvanlig de pynteligste Kort med Julehilsen fra dem.

Men Maren Kærgaard havde faaet sine Tvivl. De sidste Par Aars Tid havde hun anet, at der var noget galt paa Færde med Mads og Ane. Ud paa Landet kom de ikke mere — hvorfor? Hun havde de to sidste Gange, hun havde været i Byen, ikke kunnet finde dem; de boede ikke, hvor de før havde boet, og Adressen i Brevet var ikke rigtig opgivet. Vilde de skjule sig og hvorfor? Der var noget gedulgt ved det hele.

Ane, der havde tjent hende i otte samfulde Aar var nu

en Gang bleven mere for Maren end en almindelig Tjeneste-pige, og hun kunde ikke bære over sit Hjærte at tænke paa, at Ane muligt led Nød, eller at de to unge flinke Folk, for hvem det dog en Gang havde set helt lyst ud, skulde forkomme i Elendighed.

Hun havde flere Gange snakket med Morten om Sagen, uden at der ellers kom mere ud af det Saa en Dag tog Maren det overtværs og sagde, at hun fik ingen Ro i sit Sind, før hun havde faaet Rede paa, hvordan det gik dem inde i Købstaden.

En knagkold Vinterdag i Marts, da Mortens kom til Byen, sad Mads, Ane og Børnene og frøs i en lille Stue i en Baggaard i Udkanten af Byen. Der var kun det allernødvendigste Bohave i Stuen. Med et halvt Øje kunde enhver se, at her var Fattigdommen til Stede i al sin skrigende Nøgenhed, men man kunde heller ikke undgaa at lægge Mærke til, at her var gjort alt for om muligt at skjule det. Blege, forfrosne og udtærede sad Familiens Medlemmer og delte en Smule Ost og Brød under den uhyggelige Tavshed, som lægger sig over Menneskene i saadanne Situationer, en Familiegruppe, der var ligesom stivnet i den Luft, hvor Sult og Nød hersker.

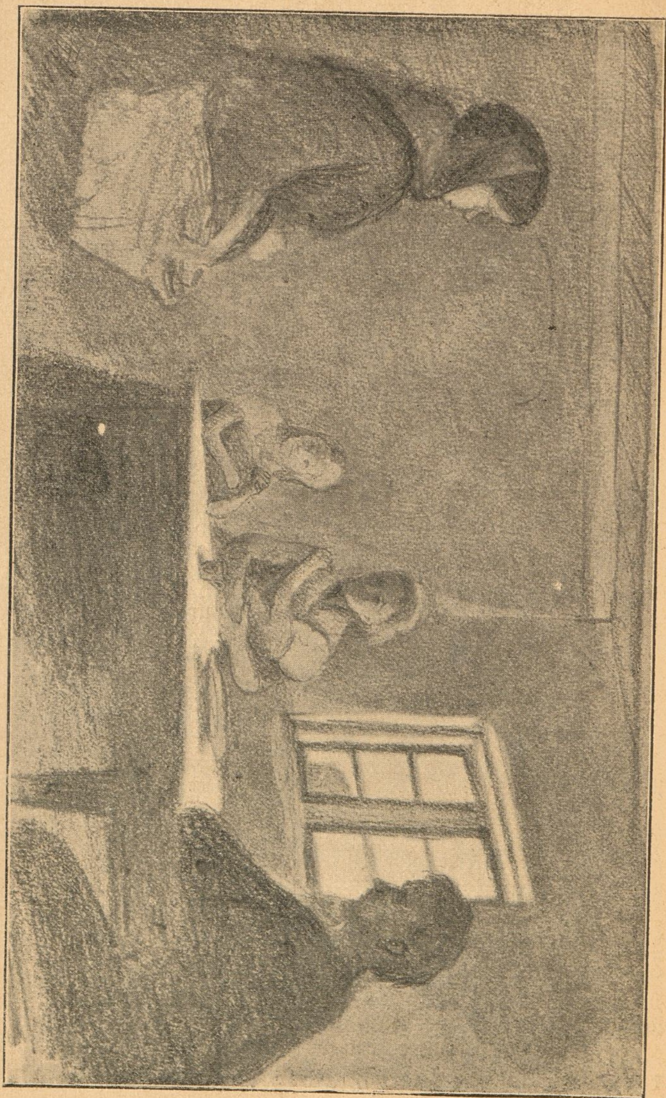
Da gik Døren op, og Maren Kærgaard stod der bred og velnæret i sine solide Bondeklæder med Landluftens Friskhed paa sine Kinder og Sundhedens Glans i sine Øjne

Det gav et Sæt i Gruppen. Dens enkelte Figurer vaagnede. Ane rødmede, og Mads saa sig forlegen omkring.

Maren Kærgaard saa sig et Øjeblik om og forstod straks, hvordan det var fat. Hun gik lige hen til Ane, der kastede sig hulkende i hendes Arme, som om hun ligesaa godt kunde overgive sig først som sidst. „Ja, a tænkte det jo nok," sagde Maren og trykkede hende ind til sig. Saa græd hun ogsaa; — saadan er jo Kvindfolkene.

Det var ikke helt fri for, at Mads ogsaa blev rørt, for han forstod straks, at Maren kun kom for det gode, og nu havde hun jo alligevel set al Ting. Saaledes smeltede og opløstes den store Familiegruppe ved den Varme, som Kærgaardskonen havde bragt med sig ind i Stuen.

„Herregud, bitte Børn!" sagde hun og pustede ud, „hvor er I endda blevne ribbede! . . . Men det er sandt!" Hun

skyndte sig at aabne for nogle Smaapakker, hun havde haft med fra sit rigelige og velforsynede Spisekammer. Der var en Ost, og der var baade Flæsk og Fedt og Faarelaar. „Ja, a er skam bleven sulten, lad os ta' et Maaltid med det samme, og tho saa kan vi da snak om det!" tilføjede hun muntert for ligesom at sætte Humøret lidt op.

Som de spiste. Børnene slugte Maden baade med Munden og med Øjnene. Og det varede længe, inden de blev færdige.

„Men hvad nu? Dette her kan da ikke blive ved at gaa!" udbrød Maren tilsidst.

„Naa, det bliver nok bedre," svarede Mads, oplivet af den gode Mad.

Maren sad med Hænderne foldede over Maven og saa fra det ene Barn til det andet; de var omtrent lige blege og magre alle sammen. Hun rystede paa Hovedet.

„Aak, de sølle Børn!" sukkede hun stille „Ja, I er rigtignok bleven ribbede . . . Men hør nu! Det er bedst, I følger hjem med Morten og mig med det samme!"

„Nej," svarede Mads, „det kan vi ikke. Ellers skal du ha' mange Tak, Maren!"

„Hvad kan I ikke! Hvad skulde der være i Vejen for det?"

„Vi kan ikke, og vi vil heller ikke i den Forfatning, vi nu er i — Men tho nu bliver det snart Foraar, der bli-Arbejde igen, og Sommeren kommer. Der er desuden et Par faste Pladser, jeg har Kig paa, og jeg vil jo nok benytte min Sjange."

„Aa skidt med den Sjangse," sagde Maren. „Siger du ikke ogsaa det samme, Ane?"

Ane svarede ikke; hun giver sig til at rette paa et og andet.

„Ja, det er det samme, nu henter a Morten, han sidder vist henne i „Hads Herred", saa skal I s'gu nok faa Lov at gaa i Tøjet, om I gør jer aldrig saa krumme og krogede, for dette her, det er da ikke til Mennesker at leve med."

Da Maren og Morten senere kom og vilde ha', de skulde flytte hjem med dem til Kærgaard, var Mads dog ikke at formaa dertil

„Ja, men vi har saamænd Arbejde nok til jer begge to."

Nej, han vilde ikke komme til sin Fødestavn paa den Maade.

„Ja, men I kan jo bo i Aftægtslejligheden i Sønderenden af Østerhuset."

Men Mads var ikke til hverken at vride eller vriste.

Og Maren Kærgaard var endda lige ved at slaa i Bordet for ham.

Otte Dage efter fik saa Mads et Brev fra Morten om, at han vilde overlade ham 6—8 Tdr. Land af Vesterkæret til en moderat Pris. Han vilde dernæst, skrev han, hjælpe ham til at faa Statslaan, om det var muligt, og hvis det ikke lykkedes, kunde Pengene blive staaende til en rimelig Rente. Endelig skrev Morten, at hvis Mads vilde gaa ind paa disse Betingelser, saa kunde der godt begyndes paa at rejse et Hus naarsomhelst. Til Slutning skulde han hilse fra Maren og andre gode Venner.

Efter at Mads havde modtaget dette Brev, forlod han med samt sit Habengut snarest muligt de gyldne Drømmes Stad og satte Kaasen til sin Hjemstavns bløde Muldbanker, mellem hvilke hans Barndoms Paradisflod randt rolig frem gennem Engene og de tuede Kær, hvor han nu skulde bo og bygge.

VI.

Der var gaaet nogle Aar. Mads gik under Navnet Kær-Manden, fordi han var den eneste Beboer i Vesterkæret, og fordi han havde jævnet Tuerne herude, grøftet, kulegravet, ført Sand paa Mosejorden, kort sagt rodet saa stærkt omkring derude, at han tilsidst havde faaet en smuk og frugtbar, kultiveret Plet ud af det raa Kær. Rundt om Lodden havde han plantet en Pilehæk, og bag den laa Kærhuset og lyste i sin hvidkalkede Friskhed, naar man i blankt Vejr saa det oppe fra Rostrup Banker.

Kær-Manden havde vundet et godt Navn som en stræbsom, dygtig og brav Mand. Han var kun en Smaamand og, i al Fald endnu, nærmest fattig, men arm var han ikke. Og han var godt betroet At det var gaaet ham saa forholdsvis heldigt, kom naturligvis ogsaa noget af, at han saa at sige var groet op i Læ af Kærgaard; uden at det kunde genere Folkene der noget videre, fik Mads og Ane

mangen Haandsrækning i Aarenes Løb fra deres gamle Husbondsfolk.

Forøvrigt trivedes Kær-Manden og hans Familie fortræffeligt. Anes Byblegхed var ganske forsvunden; hun blussede nu af Sundhedsrødme. Det var, som Familien først nu rigtig udviklede sig naturkraftig, nu da den var flyttet tilbage til den hjemlige Bund.

En Sommerdag var der hejst Flag ved Kærhuset. Ane havde stræbet med at faa det færdigt just til den Dag, og nu vajede den røde Dug paa Stangen for en jævn Vind. Det saa for Resten helt festligt ud.

Fra Rostruphuse svinger Vejen i en stor Bue hen over Aa-Broen, inden den drejer i Retning af Vesterkæret. Ad denne Vej kom et Vogntog. Desuden satte en Del gaaende Mænd tværsover ad Kærhuset til, hvor Flaget ligesom vinkede ad dem.

Mads og Ane stod ved Hushjørnet og tog imod de fremmede, rejsende Husmænd. Kærhuset var nemlig bleven udpeget som et af de Husmandsbrug der paa Egnen, som det kunde have sin Betydning at tage i Øjesyn. Det var en Ære for Mads og Ane: det var en Festdag for dem, og de var begge blevne enige om, at til den Dag maatte de have et Flag. Husmandsfolkene i Kærhuset havde en Fornemmelse af, at der var i Færd med at komme en Tid, som det nok var værd at sætte Flaget op for.

De fremmede Husmænd var fra alle Kanter af Landet. Der var graaskæggede og stivknæede, der var unge og smidige, der var mørke Alvorsmænd, og der var Skælme og Spøgefugle Men ét var fælles for dem alle: Iveren og Interessen for at se og høre, spørge og lære. De var næsten ved at krybe op ad Ryggen paa hinanden, naar Føreren forklarede noget, og de jog rundt med Notebogen i Haanden og gjorde Optegnelser.

Da de fremmede havde været rundt alle Vegne baade ude og inde, samledes de om en Taler, der i faa, men kraftige Ord talte om Mændene ude fra Moserne og Kærene, om den vaagnende Husmandsklasse, og den ny Tid, som grydede for denne Stand. Det var ikke nogen formfuldendt Tale, men den var baaret frem af Tro, og alle Husmændene stod Hoved ved Hoved og lyttede til de

simple Ord, der greb dem, fordi de følte Sandheden af dem og samtidig Betydningen af denne Sandhed. Der var endog enkelte af de gamle, der havde fugtige Øjne, uagtet de nu hver Dag paa hele Rejsen havde hørt lignende Ord. Og alle havde den Glans i Blikket, som de faar, der første Gang ser Kysten dukke frem af det nye, forjættede Land.

En let Sommervind strøg ned over Rostrup Banker, hvor Rugen langsomt bølgede, den susede gennem Kærhusets Pilehegn og aandede forfriskende Pust paa Husmandsholdet, der nu stod og sang en ny Tid imøde med en ny Sang.

Og den klare Sol skinnede ned over Kær-Mandens Hus og hans Hænders Værk, og den skinnede over de mange brogede Høveder, der længere ude drev løse om i det tuede Vesterkær, hvor der var Plads til mange andre nye Huse.

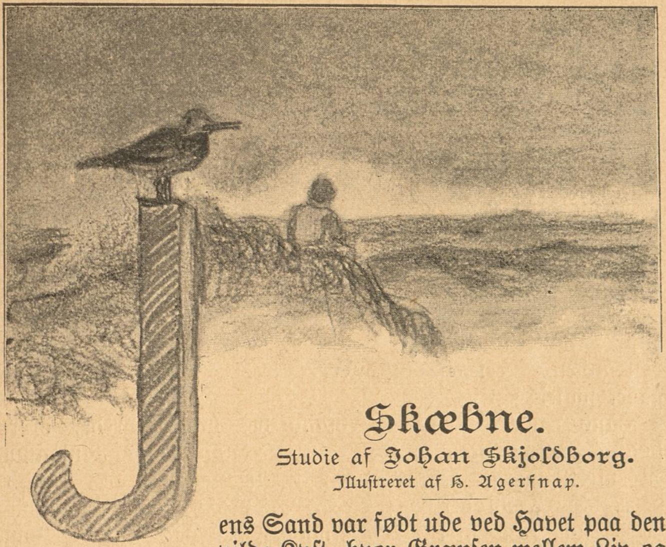
Inden de fremmede kørte bort, rejste en Mand sig op i en Vogn og udbragte et Leve for den Mand, hvis Bedrift man nu havde set. Og mens Hurraerne endnu rungede, gled Køretøjerne bort, mens Mads og Ane blev staaende tilbage, næsten som berusede.

Den Aften kunde de ikke komme afsted med at gaa i Seng. Solen var gaaet ned; de kunde ikke blive trætte af at se paa Kløveren og Roerne og Kornet. Og da det var bleven mørkt, kunde de ikke løsrive sig fra de Dufte, som den milde Sommeraftens Luft var saa svanger med.

Da de denne Aften saa Skæret mod Øst fra Købstadens Lygter og Lys, da var det ikke de gyldne Drømme, men de mørke Minder, der vaagnede i deres Bryst.

Og med den Glæde, man kalder Taknemlighed, gik Folkene i Kærhuset til Hvile den Aften.

Skæbne.

Studie af **Johan Skjoldborg.**

Illustreret af H. Agerfnap.

Jens Sand var født ude ved Havet paa den vilde Kyst, hvor Grænsen mellem Liv og Død er som en Knivsegg, paa Skuepladsen for saa mangfoldige, skæbnesvangre Optrin, — derude, hvor Menneskene har lettere ved at tro paa det vældige og uudgrundelige end inde i det trygge Land, eller hvor de i alt Fald lettere faar et Indtryk af Skæbnemagter i Livet og lettere og stærkere giver sig dem i Vold, fordi de fra Barndommen af lever op under Følelsen af, at det naturvældige stadig er om dem, at dets Vinger spænder fra den ene Synsrand til den anden.

Brede Havbølger vælter sig skummende ind over Stranden ved Sandby Klitter i en evindelig Rullen. Bølgekam ved Bølgekam i en Uendelighed lyser af Skum ude over det mørke Vand, lyser frem og slukkes i levende Skiften. Skumkammene bliver svagere og mindre, jo længere Blikket naa'r hen, men helt ud, hvor der hist og her skimtes en Skibsrigning eller en Røghale mod den lyse Luft, hvidner Skummet frem. Bølgerne synes at vælde op af et bundløst Dyb derude i det fjærne; op af dette Dyb synes de

at komme rendende som en Flok krumhalsede Dyr, der tilsidst styrter sig graadig mod Stranden. Og fra Brændingen lyder som en tusindstrubet Brølen, der ryster Luften, saa Havlyden høres tre Mil ind i Landet, og Folkene, der bo'r i Klithusene, bliver tavse derved.

Fra Klitterne hvirvler Stormen en tyk Taage op af Flyvesand, der fyger ind over Sandby, som om det vilde begrave baade Huse og Marker, saa Jens Sands Fødestavn var udsat for Hav og Storm og Fog og Knog, der susede ind over Menneskene som fra hemmelige Sluser uden for Rummet, udsat for stærke Naturkræfter, der brød ind med en Skæbnes Magt og Uafvendelighed.

Her havde ogsaa hans Forældre levet, og her var de døde. Havet havde taget den ene, og Stranden havde slugt den anden. Det var nu blevet deres Skæbne. Og det var gaaet saaledes til.

Hans Fader var af de blaaøjede, bredskuldrede, overhaands stærke Mænd, der mest er godmodige, undtagen en enkelt Gang, da deres Sind til Gengæld rent koger over. Hans Moder var en af de blege, sortøjede Skønheder, som kun enkeltvis forekommer der paa Kysten; hun var ogsaa bekendt for, hvor hendes Øjne kunde skinne, og hun var ikke altid at spøge med. Den arme Kvinde led af Skinsyge ikke alene før, men ogsaa efter hun var gift med sin Mand, og der sikkert ingen virkelig Grund var der til. Hendes Skinsyge blev en Lidenskab, der fortærede, der gjorde den unge Kone blegere og blegere og paa samme Tid tændte stærkere Brand i hendes sorte Øjne.

Saa var det en Eftermiddag, at det atter kom til et heftigt Optrin mellem Forældrene.

I den lille Fiskerhytte sad Faderen i Bænkekrogen, Moderen stod ved den modsatte Bordende og rystede af Bevægelse. Han sad rolig med Hænderne foldede frem paa Bordpladen; han hørte paa hendes rasende Ord og dirrende Røst som en Mand, der kender Naturen i Oprør.

„. . . Du kan maaske heller ikke huske den Gang paa Blokhus Marked, da a maatte staa udenfor og vente paa dig som et andet Fjog, mens du sad inde i Teltet og drak Kaffe med hende den sledske Taske! Men a var godt tosset — ha! — a var godt tosset!" skreg hun og lo hyste-

risk. „Du skulde ha' haft hende den — æv! og du smidskede da ogsaa godt nok for hende, og du smi-le-de og gjorde dig til . . ."

„Aa — det er nu saa længe siden, Maren!" sagde han stilfærdig.

„Ja, men a kan grov godt huske det endnu. Alt det Falskneri, I to har haft sammen og har den Dag i Dag!" — Hendes Øjne lynede.

Han løftede roligt sit Blik bestemt paa hende: „Hvad er det du siger!"

„Ja, det siger a, tror du ikke, a kender dine Krogveje. Hvor var du henne den anden Eftermiddag? Du sa', du skulde hen til Per Madsens, du sa' det, men da du kom godt over Klitbakken, hvor drejede du saa hen? Tror du ikke, a saa' det, jo — for a tvivlede paa din Ærlighed — drejede du da ikke godt nok ad Stien hen til Mads Kirks — hun smilede med fortrukket Ansigt — og hen til hans bitte, søde, skønne, gæve Kone, fy for Fanden!" Hun spyttede, som hun havde haft en Tudse i Munden.

Manden begyndte ivrig: „jo, men . . ."

„Ser vi det, ja det kan heller ikke hjælpe, du lyver, bitte Svend, for a laa selv bag Skurbak og saa med mine egne Øjne, at du gik ind ad Døren! . . ."

Han prøver igen, endnu ivrigere end før, at sige noget, men hun afbryder ham øjeblikkelig.

Han vilde sige, at han foruden til Per Madsens ogsaa havde et virkelig nødvendigt Ærinde til Mads Kirks, men at han ikke nævnede dette hjemme, for at hun ikke skulde foruroliges og tænke nogen Ting ilde. Og han vilde ha' tilføjet, at det dog var for galt, at han ikke en Gang kunde gaa et Ærinde til Mads, fordi han en Gang havde været en Smule Kæreste med hans Kone i hendes Pigedage.

Saadan noget vilde han have sagt, men han var altfor langsom til Munds over for Konen, der blev ved med sit i en hidsigt skyllende Ordstrøm.

Endelig begyndte hans Næsefløje at bevæge sig. Det hele var saa urimeligt, syntes han, og han kunde ikke faa forklaret, hvordan det hang sammen, for selv om han fik begyndt med nogle Ord, saa var det, som hun bare flammede mere op derved.

Tilsidst rejste han sig, hvid i Ansigtet. Og da hun saa' ham saaledes, fo'r der et øjeblikkeligt Skær af Glæde over hendes Træk, men hun blev ved at sende Ordene som en Byge imod ham.

Da svang han sin Knytnæve som en Kølle. Den var maaske nok bestemt for hende, men i det yderste Sekund fik han trukket sig selv saa meget tilbage, at han i Stedet for lod Næven synke ned i Bordet. Og vel var det, thi Bordskiven tumlede ned paa Gulvet, og Ølkovsen, som stod derpaa, slyngedes over mod Sengevæggen, saa kraftigt var Slaget. Derefter fo'r han ud af Døren.

Hun lo højt ha, ha, ha! som en vanvittig. Saa fløj hun rundt i Stuen, rev i al Ting og flyttede omkring paa det. Hun lagde ikke en Gang Mærke til den lille Jens, der sad paa en Fodskammel saa stille som en Mus henne i den fjærneste Krog, hvorfra han havde fulgt Optrinet med Angst i sine store Barneøjne.

Manden havde skubbet sin Pram i Havet, saa Sandet og Smaastenene havde hvinet mod Kølen, og han var roet et Stykke ud for at fiske.

Imidlertid gik Eftermiddagen, og han lod sig ikke se. Da listede Konen sig igennem Klitbakkerne; hun kravlede op bag „Skurhatten" for at kigge efter ham. Det kunde snart blive Aften.

Hun spejdede. Endelig opdagede hun hans Pram et Stykke Nord paa, ikke langt fra Land. Men hun kunde ikke se ham selv, og Prammen drev af, syntes hun, uden Styring.

Hun blev som vild af Skræk og løb, alt hvad hun orkede, Nord efter. Hun kastede Træskoene. Vinden tvandt hendes Skørter om Benene, og hendes Hovedklæde flagrede. Hun vaandede sig i lange Klagelyd, mens hun løb. Hun maatte løbe længe; Afstandene i disse Egne er i Virkeligheden langt større end de synes, og Baaden var helt nede ved Pirupsrende.

Det blev hendes sidste Skridt.

Næste Dag fandt Folk hendes Lig i et Kvægsandshul i Stranden, der hvor Pirupsrende løber ud gennem Sandet. Hun sad fast i det levende Kvægsand, hvor hun i sin Fortvivlelse havde arbejdet sig dybere og dybere ned, indtil

hun i Nattens Mørke paa det ensomme Sted, hvor hendes Røst ingen Steds kunde naa hen, var omkommen af Kulde, Skræk og Anstrengelse. Hendes Klæder var revet, hendes Haar vildt udslaaet, og hendes Hænder, der var krampagtigt lukket, havde kradset og gravet i Sandet rundt om det Sted, hvor hun var sunket i.

To Dage senere drev Mandens Lig i Land ved Sælbjærgshage. De blev jordede i en Fællesgrav

Saaledes havde den Skæbne været, som Forældrene til Jens Sand havde haft, og den kastede sine Skygger ind over Drengens Barndomsliv.

Naar han som Hjorddreng i Klitterne senere gik nede ved Stranden og med sit Svøbeskaft eller med sin store Taa skrev i det hvide, faste Sand, saa stod han tit længe stille og saa ud over Havet, der havde taget hans Fader. Og naar han kom hen til det Sted, hvor Pirupsrende sender sin klare, rislede lille Strøm ud i det store Hav, saa faldt han i Tanker, her, hvor hans Moder var bleven opslugt.

Det var vel kun dunkle Barnetanker, han gjorde sig, men dog som en gryende Fornemmelse af det hemmelighedsfulde og forunderlige ved Livet og ikke mindst af uimodstaaelige Magter, der traadte frem fra Livets mørke Baggrund og afgjorde Tingene uden Hensyn til Menneskenes Vilje.

II.

Det var jo den fader- og moderløses Lod, der blev den lille Dreng til Del, en hjemløs Tilværelse som et Flaad paa Havet; snart blev han tinget ind hist, snart her, hvor det var billigst for Sognet.

Imidlertid fandt han til sidst som et andet Hjem i Strandgaarden. Manden her var Enkemand; han gik og drak Kaffepunser jævnt hen hele Dagen og var ellers lige glad med det meste. Men han havde en lille Pige, som han holdt uhyre af, en bedaarende lille Unge med de klareste Øjne og de nydeligste gule Krøller. Hun var lige gammel med Jens Sand, og det varede ikke ret længe, inden de to Børn ikke kunde undvære hinanden.

Saa snart Foraaret kom, maatte jo imidlertid Jens ud i Klitbakkerne med Høvederne. Han drev sin Hjord om mellem Sandbjærgene Dag ud og Dag ind hen over det vidtstrakte Klitareal, der hørte til Strandgaarden, og som næsten var saa stort som et halvt Sogn.

Mellem disse Havbakker voksede han op i stor Ensomhed. Her var ingen anden Lyd i Luften end Havets sukkende Dønnen og Vindens Susen gennem Marehalmstotterne. Han kunde ligge i timevis i Sandet bag en Marehalmsbusk og høre paa dens ensformige, underlig vemodige Klagelyd, som fremkommer, naar Vinden kløves af de knivskarpe, blaagrønne Blade, og paa den hvislende Fygen af det levende Sand omkring de blottede Rødder, der var det Væv, som holdt hele Bakken sammen. I denne Stilhed lød en Gang imellem en Maages Skrig eller en eller anden Klitfugls Klagen, der kunde blive ved at ligge og lyde saa længe i Luften.

Stundom blev Ensomheden uhyggelig for ham. Den kunde til Tider trænge sig ligesom kvælende om ham. Saa gav han sig til at raabe og skrige, maaske for ligesom at gøre klart for sig selv, at der dog var noget til i denne Taushed.

Han kunde i det hele let lade sig henrive til lidenskabelige Udbrud, let lade sit Sind beherske af det voldsomme og stærke som f. Ex. Vrede, naar Dyrene drillede ham. En Dag blev han saaledes vred paa et graanæset Faar; han løb efter det op ad Bakker og ned i Dale, ind og ud mellem Klitterne, hen over Lyngflader, igen ind i Bakkerne, mens Sveden strømmede af ham. Solen brændte nemlig stærkt, og han blev ved at løbe som en rasende, mere og mere rasende. Han skurede Tænderne mod hinanden, han græd af Galde. Han vilde ha' Dyret fat. Han tumlede over Hals og Hoved ned ad en stejl Skraaning, op igen og afsted. Saaledes fortsattes, til Faaret endelig gispende styrtede. Han kastede sig voldsomt over det; han slog det, sparkede det; han dunkede dets Hoved mod Jorden; han mishandlede det arme Dyr, saa styrløs gal og ude af sig selv var han, saadan ud over Grænserne som Mennesket i Almindelighed gaar, naar det i lange Tider befinder sig i stor Ensombed, hvor der samles Trang til Overdrivelse og Udskejelse.

Til andre Tider laa han stille hen paa sin Ryg i Marehalmen, saa' paa de drivende Skyer og følte det, som han selv var en drivende Sky, som om han selv sejlede let og frit ud i den lyse Sommerluft.

Eller han tog sin Fløjte frem og spillede. Det var en Træfløjte, han en Gang havde fisket op i Strandkanten; den bar han altid hos sig. Han kunde spille mange Stykker, og han kunde ogsaa efterligne mange Naturlyde paa det lille Instrument. Mens Høvederne gnavede, havde han jo Tid nok til at finde paa, til at kæle for hver enkelt Tone, til at stemme den efter, hvad han hørte i Naturen omkring sig.

Det traf ogsaa, at Folk, som kom forbi, stod stille for at høre paa den lille Jens Sand, der blæste paa Fløjte derinde i Havbakkerne.

Noget maatte han jo hitte paa for at underholde sig. I de første Aaringer, han vogtede, kom Ellen Strandgaard altid ud til ham, naar han ikke var for langt borte fra Gaarden, og saa kunde en Dag snart leges hen. Men siden Ellen var fyldt tolv Aar, kom hun sjældnere, og hun hørte snart helt op med den Ting; hun blev hurtig til en voksen Pige. Han længtes, og længtes efter hende, saa han stundum fik ondt i Øjnene af at staa og glo hjem mod Gaarden, om hun ikke skulde vise sig, uagtet han godt vidste, at hun nu var for stor til at rende ude i Klitterne og lege med ham.

Under saadanne Omstændigheder følte han sig undertiden saa sørgmodig, saa ene og forladt, at han gav sig til at græde. Til andre Tider trøstede han sig ved sin Fløjte. Han vilde ogsaa gærne tænde Baal en Gang imellem. Det var ganske vist noget, som Strandgaardsmanden ikke holdt af, men det var saa herligt. Først at samle sammen til Baalet, der var jo Pinde nok ved Stranden, der var tørrede Kokaser, og der var Lyngrafter, dernæst at tænde det an, men navnlig at høre det knitre og se det flamme; der var noget festligt ved det, og noget spændende ved den mulige Fare, der var forbunden dermed.

Naar han krøb op paa den højeste Klittop, kunde han i Kærene langt østerude paa forskellige Steder se andre Baal, navnlig ved Efteraarstid. Han vidste, at der var andre

Hjorddrenge, der her udførte det samme som han selv, og han syntes, han blev fælles med nogen om noget.

Efteraaret var altid koldt og fugtigt og stormfuldt paa denne Kyst. Under de mørke Skyer sortnede Havet, og de tre Skumstriber langs Landet, hvor Søerne brød paa Revlerne, lyste end mere hvidt. I Havbugtens krumme Linje piskedes en tyk Taage op af Praas og Skum, hvis Klatter og Flager for Stormen fløj som hvide Maager ind over Stranden. Flyvesandet føg som Sne i Rendfog og sammen med Ruskregnen hyllede det Klitlandskabet ind i et graat, trist Overtræk. Desuden dundrede, tudede, hylede og hvinede det ind gennem Slugterne i Havbakkerne.

Saadanne Dage krykkede Høvederne i Ly, og Jens krøb i Skjul under en eller anden Klitkam, der hvælvede sig frem som en Snedrive paa Læsiden.

Hvis det tillige lynede og tordnede, fik den lille Hjorddreng en endnu stærkere Følelse af Naturens Vælde og hemmelighedsfulde Magter.

Men selv naar han paa en Hverdag stod og betragtede Havet, som kom rullende derude fra Horisonten, Stranden med Vragstumperne stikkende frem som Skeletter af afdøde Kæmpedyr og de krateragtige Strandbjærge, der strakte sig i Nord og Syd, saa langt han kunde se, selv da paakom der ham en Følelse af Skæbne og Dom.

I Fortællinger om Strandinger og i Sagn om Sandflugten levede det samme: dér en Fjerdingvej til Havs havde før det stolte Søborgs prægtige Spir raget frem midt i bølgende Kornmarker, og der en Mils Vej borte i Klitterne havde fordum Egeby Sogn ligget med sin Kirke og sine Bøndergaarde, der for flere hundrede Aar siden blev ganske udslettet af det fremtrængende Sandfog under Menneskenes magtløse Modstand.

Med disse Indtryk af det magtløse paa den ene og det grænseløse paa den anden Side, under stærke Indtryk af en Skæbnegang over Jorden voksede Hjorddrengen Jens Sand op.

III.

Ogsaa efter sin Konfirmation blev han ved at være i Strandgaarden. Det faldt ikke Manden ind, at Jens Sand skulde flytte, ikke Ellen og ikke Jens selv heller. Jens Sand hørte nu en Gang med til Gaarden.

Og naturligvis blev han og Ellen Kærester. Han udviklede sig nemlig til den rasteste Karl der paa Stedet, og hun var den mest ombejlede Ungpige. De var begge Nummer ét. Og de havde tilvænnet sig hinanden, var bleven hinanden uundværlige. Han havde rigtignok aldrig friet, aldrig med klare Ord spurgt, om hun vilde være hans. Men der var ingen, der tvivlede om, heller ikke de selv, at de jo var Kærester alligevel.

Overgangen fra den barnlige Venskabsfølelse til Ungfolkenes Elskov skete ganske langsomt og umærkelig for andre som for dem selv. Stadfæstelsen var sket en Mørkningstime i Staldgangen ved den første Omfavnelse.

De havde uvilkaarlig nærmet sig hinanden, og det første Kys var bare som en Fuldbyrdelse af en stille Vækst.

I den gamle Strandgaard levede da den unge Elskov sit gryende Liv med al den Fryd og Fest, der hører den til. Som en gylden Traad slyngede den sig gennem Hverdagslivets graa Væv. Den levede i Smil, i Nik, i Blink, i Suk, i Ordenes Klang, i hele Luften omkring dem.

Og det var Glansen fra den, der gjorde Strandgaarden til det mest tiltrækkende Samlingspunkt for Sandby Ungdom. Her samledes den ofte om Aftenen og fik Lov at lege og tumle oppe i Storstuen. Og mangen Sommeraften, naar Jens sad udenfor og spillede paa sin Fløjte, lokkede han Karle og Piger til, og ikke saa sjælden tog de sig en Svingom paa Grønningen.

Men det var alligevel et meget vanskeligt Kæresteforhold mellem Ellen og Jens. Hun var af de bløde, danske Piger, der bøjer sig efter Elskov, hvor den end lyser og skinner som Blomsten efter Solen, bøjer sig til højre og venstre, hid og did, fordi det er deres Natur. Der var andre Klitpiger, der havde mere af Naturomgivelsernes haarde

og tornede Træk i deres Væsen. Ellen var nu blød og bøjelig — men ogsaa frisk og læskende som det rindende Vand.

Han var derimod ofte vild og voldsom som en Bølge, der krummer sig mod Kysten i Storm. Han havde Trangen til at lade det stærke raade, til at give sig det i Vold, og en Fornemmelse af, at ingen Modstand heller kunde nytte. Og saa havde han arvet sin Moders skinsyge Natur.

Af disse Grunde lynede og tordnede det tit paa de unges Himmel. Det var nemlig Ellen umuligt, naar andre Ungkarle hyldede hendes Skønhed, saa' dybt i hendes Øjne eller paa anden Vis lod hende forstaa, hvor det brændte hos dem, da var det umuligt andet, end at denne Ild fremkaldte Varme hos hende, en Varme, som straalede af hende paa mange Maader. Saadan var hun, naar Elskov skinnede paa hende, da skinnede hun igen.

Men Jens blev deraf heftig i sin Iversyge. Naar han blev ene med hende, skændte han og skældte, ja stundum rasede han ligefrem. Imidlertid, jo mere han rasede, des mere blødt bøjede hun sig imod ham, thi ogsaa hans Raseri var for hende et Udslag af Elskovens hellige Ild, der hos Jens brændte stærkere op i mere røde Flammer end hos nogen anden, hun kendte.

Det var en Dag paa Blokhus Marked, hvor alle Sandbys Unge den Gang kom og holdt deres Sommerfest. Hen paa Eftermiddagen sad de i en stor Flok inde i Aaby Kromands Telt og fik Kaffe og Punsch. Sønnen fra Sandby Mosegaard — han var en særdeles smuk Karl og holdt sig lidt finere end andre — kurede stærkt til Ellen, der heller ikke var helt uimodtagelig for hans Tilnærmelser. Jens Sand blev urolig; han sendte Ellen betydningsfulde Øjekast, der virkede dæmpende en lille Tid. Men det varede ikke længe, før hun igen smilede til Mosegaardssønnen, naar han sagde behagelige, liflige eller spøgefulde Ord til hende.

Der blev sagt megen Skæmt, mange løse og letflydende Ord ved dette Bord, hvor Munterheden steg med hver Omgang. Jens Sand blev imidlertid mer og mer urolig, og det blev efterhaanden klart for alle, at dette vilde ende med et Optrin. Jens Sands iltre Spydigheder besvarede

Mosegaardssønnen med Haan og Kulde, og hans Ildvorrenhed gengældte han med et drillende, overlegent Smil.

Endelig rejste man sig. Mosegaardssønnen tog temmelig fortrolig Ellens Haand og trykkede den, og hun gjorde et Slags Forsøg paa at frigøre sig derfor. Jens Sand skubbede sig rask frem til dem. Al Opmærksomhed samlede sig om, hvad der nu vilde foregaa mellem de to.

Som et Lyn krummede Jens Sand sig, og uden nogen egentlig saa, hvorledes det gik til, fløj Mosegaardssønnen ud tværs gennem Teltet, hvis Sejl gabede i en stor Flænge. Jens Sand bagefter.

Paa en Markedsplads varer det jo kun et Øjeblik, før Hundreder af Mennesker staar i Kreds om saadan noget. Hvis ikke nogen havde gaaet imellem, var Mosegaardssønnen bleven meget ilde tilredt, for Jens var ganske vild. —

I Folkestimlen, der stod omkring de kæmpende, saas Ellens lyslokkede Hoved med Øjne, der udtrykte en Blanding af Angst, Bekymring og hemmelig Fryd.

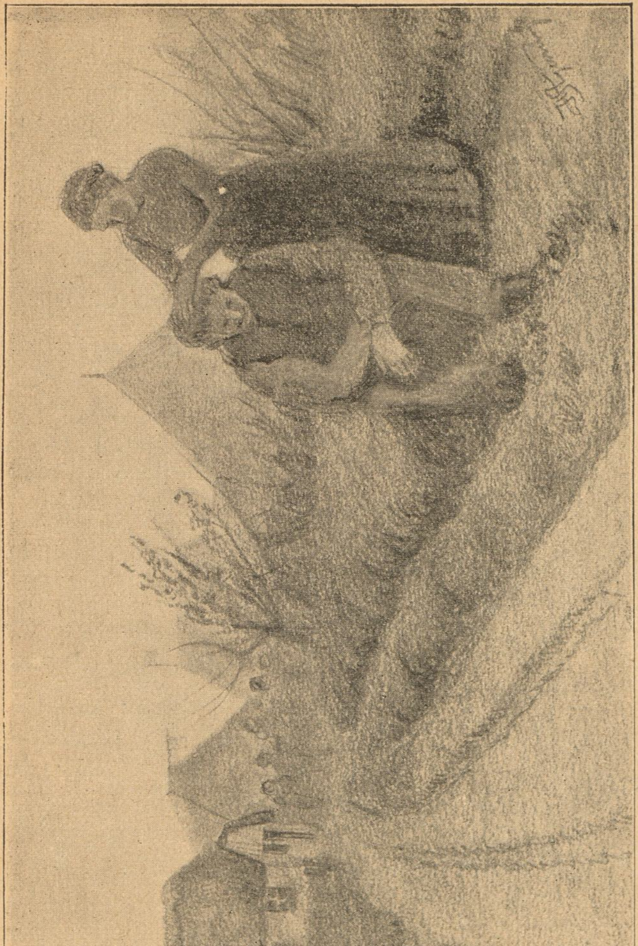
Politiet kom da tilstede, men det hele ordnedes ved Publikums Mellemkomst saaledes, at det gled ud i ingenting tilsidst, da først Parterne var godt og vel skilte fra hinanden. —

Men da Jens Sand efter Slaget sad paa en Lyngbrink bag Teltene, svedt og oprørt, mens Ellen ordnede paa hans Tøj og tørrede hans Pande, da, mens han aandede til Ro, og Blodets Fart sagtnede, syntes han at skue ind i sig selv og forstaa, at ogsaa derinde fandtes en skæbnesvanger Natur med baade noget grænseløst og magtesløst i sit Væsen.

IV.

Jens Sand gik tidlig til Session og blev straks taget til Marinesoldat. Tidlig Foraar drog han til Grækenland med en Orlogsmand over Sø og salten Bølge.

Det blev en Sommer den for Folkene i Strandgaarden. Det gik rigtig op for dem, hvor daarligt de kunde undvære Jens Sand. I det daglige Liv var han det friske

Humør for dem, og der var nu tomt paa hans Plads, som ingen kunde udfylde.

Dunsterne fra Strandgaardsmandens Kaffepunser lagde sin Taage over hans Tanker og Følelser, saa for ham gled det meste hen i en vis Uklarhed. Men for Ellen blev Dagen fuld af Savn og Natten af Suk.

Der kom en Gang imellem Brev fra Jens, Brev med fremmed Stempel og Mærke paa. Og det var saa underligt, syntes hun, at faa Bud saa langvejs fra. Hun stod og løftede Konvolutten, som hun holdt en forunderlig Ting mellem sine Fingre.

Hvordan mon Pigerne var i det fremmede Land? Ja Gud ved, hvordan de egentlig var? Hvordan de var overfor Sømanden, som gæstede disse Sydens Havne?

Hun sukkede, naar hun tænkte derpaa.

Jens sendte ogsaa en Gang sit Fotografi hjem; han sad med korslagte Arme i Marinens raske Blusedragt.

Det Fotografi saa hele Sandbys Befolkning paa. Enhver, der kom ind, maatte se Jens i Kongens Klæ'r. Strandgaardsmanden var hel stolt over ham. Han sejlede nu til Ægypten, der hvor Moses og Farao havde levet i sin Tid. Ja, han var en rask Svend, den Jens, sa' Strandgaardsmanden. „Han har nu været i fem Kongeriger og tre Kejserdømmer, tror a nok, — Skaal!" sa' Strandgaardsmanden, og Øjnene var fugtige af Brændevinstaarer.

Foruden det Fotografi til saa at sige offentlig Beskuelse havde Ellen faaet et privat for sig selv. Det gemte hun i sin Kommodeskuffe og tog det ofte frem for at se paa hans store gode Øjne med den lille vilde Gnist i og med den lille lodrette Fold imellem og paa hans kraftige Hals, der saas nøgen i Matrosdragten.

Af Ungkarlene i Sandby var der nok, der skænkede Ellen Hyldest, som hun ogsaa tog imod. Det manglede ikke paa varme Øjekast, hemmelige Haandtryk og den Slags; men der var ingen, der gjorde fuldt Alvor af noget, som om de betragtede hende som gift Kone, som anden Mands i hvert Fald, eller som om de frygtede for Jens, naar han kom hjem. —

En Sommeraften stod Ellen i sit Kammervindue og saa'

ud. Nærmest for Øje havde hun den jævne, faste Grønning med ganske kort og tæt Græs af en egen Friskhed, der ikke findes skønnere nogensteds end bag de jyske Klitter. Bag Grønningen stod Kornet stille paa Agrene; det bølgede ikke, det svajede kun ganske let for den sagte Aftenvind. Længere borte afgrænsede en Klitkæde Udsynet. Over det græsgrønne, det korngule, det marehalmsblaa og det flyvesandshvide lagde Solfaldslyset sit blide Skær, og Luften var høj og rolig. Det var en Aften, da den unge Pige slaar sit Vindue op og vejrer de modne høstlige Dufte.

Har hun Elskovslængsel, er det jo ikke til at være inde saadan en Aften.

Hun lænede sig ud over Karmen og stirrede længe frem med sit bløde, sugende Blik. En Gang imellem pustede Vinden en af hendes lysegule Krøller ned i Panden. Da hun havde staaet lang Tid saaledes, vuggede hun lidt med Hovedet ligesom i Takt til en Melodi, som hun sang indvendig. .

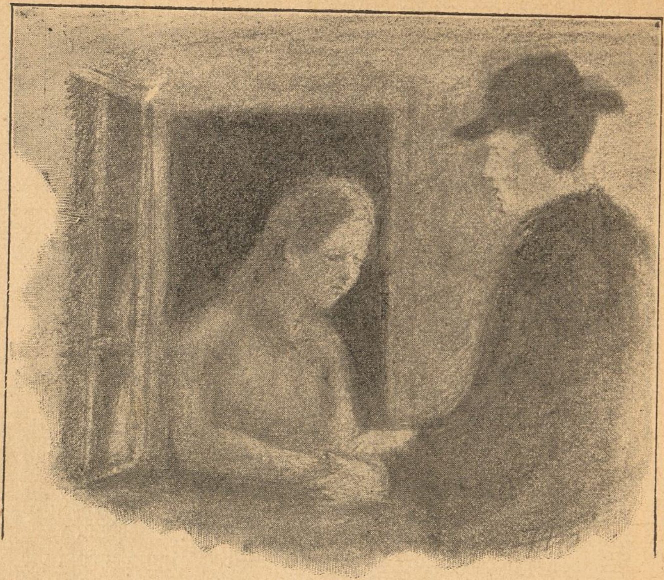
Derefter begyndte hun saa smaat at synge en af Egnens gængse Viser. Der var ingen Mennesker i Nærheden, og hendes Kammer vendte ud til en Side, hvor der ingen Færdsel var. Et Vers lød saaledes:

> Venlige Aftenvind, bring du min Klage
> hen til min Ven.
> Bed ham, o bed ham at komme tilbage
> til mig igen.
> Sig ham, her sidder ved Vesterhavs Banker
> Pigen, som længes i Hjærte og Tanker
> efter sin kæreste Ven.

Da hun var færdig, hørte man fra Luften nogle dæmpede, langtrukne Toner fra Fugle, som trak forbi, — som et Akkompagnement, der sluttede Sangen af.

Saa blev der igen stille. Tusmørket viskede de klare, faste Linier ud. Men endnu saas som gennem et Slør den unge Strandgaardsdatters Buste i Vindueskarmen, hvor hun stod og aandede sin Længsel ud i den blide Nat . . .

Der kom en Skikkelse inde fra Landsiden ad Mosestien. Han standsede som ved Synet af den unge Pige, stod et

Øjeblik, som om han tænkte sig om, forandrede saa Retning og skraaede rask lige hen til Vinduet.

Det var Mosegaardssønnen.

De to unge stod længe, længe og talte sammen paa hver sin Side af Vinduet. Der var stille; man hørte ingen Latter eller Støj eller højrøstet Tale. Dæmpet som Sommernattens andre Lyde lød deres Hvisken.

Langt om længe sprang han med et let Hop gennem Karmen og Vinduet lukkedes.

V.

Jens Sand kom tidlig i Vinteren hjem til Sandby Klitter med den rigtige Søluft i det nye blaa Sømandstøj. Han havde faaet et Anker tatoveret paa højre Haand, han var brunlig i Huden som en Indier, der var i det hele ligesom en Smule interessant udenlandsk ved ham. Og saa havde

han med hjem en Mængde Smaating fra fremmede Lande.
Men det bedste havde han til Ellen, en Mands stærke og varme Omfavnelse.
De første Dage gik med at se til Folk, med at høre og spørge.
Inden otte Dage hændte imidlertid det, som nu skal fortælles.
En Aften kom han hjem fra et Besøg. Det sneede lidt. Han gik tværs over alting, det var jo en Aarstid, det ingen Skade kunde gøre. Han kom da til Strandgaard fra den Side, hvor Ellens Kammer vendte ud, og han syntes, han saa en Mandsperson famle ved hendes Vindu.
Han bøjede sig ned bag en Brink, over hvis Rand han kiggede frem. Ganske rigtigt, det var en Mand, der enten havde besøgt Ellen eller forgæves søgte at komme ind til hende. Det var tydelig den Slags Ærinde, han var kommen i. Havde han gaaet den Vej før?
Han stirrede næsten Øjnene ud af Hovedet, og hans Nerver blev som Ildtraade.
Den fremmede forlod endelig Stedet og gik nølende Øst paa ad Mosestien. Jens Sand efter ham; hans Blik slap ikke et Sekund den fremmede Skikkelse, som han saa skride frem foran sig; det var, som om denne Skikkelse rent magnetisk trak Jens Sand efter sig.
Da de var kommen forbi Klitbakkerne, drejede den fremmede ind paa den Sti, som fører til Mosegaarden! Ah! Det var altsaa Sønnen derfra. Jo, han kendte ham fra Blokhus Marked. Jens Sand tabte rent sin Besindelse, det bare kogte i Hjærnen paa ham. Som drevet af en fremmed Magt ilede han til og naaede den anden just der, hvor de store Tørvegrave begynder.
„Godaften!"
Det gav et Jag i Mosegaardssønnen, der hurtig vendte sig.
Uden Ord for Jens Sand ind paa ham og slog ham til Jorden. Han talte ikke, bare fnyste, mens han slog.
Tavse kæmpede de to en Stund. Med et blev Mosegaardssønnen greben af Rædsel — thi hans Modstander kæmpede ikke som et Menneske men som et vildt Dyr —

han forstod, at dette gjaldt selve Livet, og i Dødsens Angst udstødte han et højt Skrig, der lød uhyggeligt over Mosen i den mørke Nat.

Men i samme Nu strakte Jens Sand ham med et Kæmpeslag til Jorden.

Mosegaardssønnen trak hastig Vejret i nogle hidsige Stød, saa aandede han ud i et langt, klagende Suk, saa sjæledybt og vaandefuld tungt, et Suk, som kun det sidste kan være.

Jens Sand satte sig hos ham. Med Hænderne knuget om sit Hoved sad han paa Hug. Gud ved hvorlænge, aldeles som forstenet.

Endelig sprang han op, der var noget, der rørte sig Nærheden, syntes han. Han lagde sig ned og spejdede med en Ilders Øjne.

Saa lod han det døde Legeme dumpe i en stor Tørvegrav. Der lød saa sær en skærende Hvislen, da Legemet søndrede Gravens Isskorpe, hvis glasklingre Smaastykker raslende fløj omkring hinanden.

Derefter gik han ganske rolig tilbage, og uden nogen hørte det, listede han sig i Seng og sov godt til næste Morgen.

Men da han vaagnede, var hans Sind tungt, og hans Sjæl bedrøvet, som efter en frygtelig Drøm.

Da Nattens skrækkelige Begivenhed stod ham klart, aandede han dybt ud og lagde Hovedet stum fortvivlet ned paa sine Hænder.

Han hørte igen det forfærdelige Suk fra den døende i Natten, og han forstod nu, at det herefter vilde følge ham alle hans Dage.

Dog var han ikke saa angerfuld over den Gerning, han havde gjort, som han var sorrigfuld ved at tænke paa, at hans eget Liv nu var forspildt, at Livets Glæder nu for ham var for evigt visnede.

Han lukker Døren op og ser, at det er tyk Rendfog. Luften er som et sydende Snehav. Da smiler han i stille, inderlig Glæde. Sporene af Nattens Gerning slettes ud. Den onde Drøm viger fra hans Sind. Han føler sig lettet, som om intet var hændet. Himlen vil ikke, han skal lide saa meget. Der er da ogsaa en god Skæbne til. Hvad

kunde han for det, der skete i Nat? Og lige saa lidt kunde han for, at det i Dag hylles til. Ak ja! Hvad der sker, bestemmes ikke af Mennesker, det spinder andre Magter, der ruller deres hemmelighedsfulde Skæbnehjul udenfor den menneskelige Horisont . . .

Men han følte sig taknemlig og lykkelig. Han satte sig ind til Davrebordet og spiste halvanden speget Sild til sin Øllebrød og skaatede og skæmtede, som han bar paa et Overskud af godt Humør.

VI.

Det blev en flere Dages Himmel-Rendfog. En Mand i Hanherred omkom i Uvejret, en Kone i Vendsyssel frøs ihjel og mere skete af den Slags, saa det kunde jo ogsaa tænkes, at Mosegaardssønnen, som savnedes, var kommen ilde af Dage paa lignende Maade. Først troede man imidlertid, at han havde lagt sig ind hos kendte Folk eller ukendte, det var jo lige meget i saadan en Tid, men da han fremdeles ikke viste sig, saa begyndte man at gøre sig fortrolig med den Tanke, at han havde forvildet sig i Mosen og nu laa i et Hul hist eller her. Det var en sørgelig Begivenhed, thi Mosegaardssønnen var en velbegavet og haabefuld ung Mand. Og mærkelig nok, det var ikke muligt at finde hans Lig. Man ledte og søgte i det uendelige men stadig til den Side af Mosen, der laa ind ad Landet til. Mosegaardsfolkene holdt nemlig stedse selskabelig Omgang med de Folk, der boede til den Side, hvorimod de næsten aldrig havde Samkvem med dem i Sandby Klitter. Og der var ingen, der blev klog paa eller tænkte over, at Sønnen fra Mosegaard i den senere Tid havde faaet Ærinde den Vej.

Der gik saamænd baade Aar og Dag, inden Liget fandtes. Men der blev aldrig rejst Tvivl om det, der ved en Folkemening allerede var grundig fastslaaet, at her nemlig forelaa et Ulykkestilfælde.

Der var ingen, der mærkede, at der var foregaaet nogen Forandring med Jens Sand. Det, der nagede hans Sind, holdt sig dybt skjult i hans Indre. Han var den

iversyge Elsker, men ogsaa den glade Ungersvend, der baade kunde danse og fortælle Historier, og han kunde spille paa Fløjte saa forunderligt endog, skønt han kun havde lært af Vindens Tuden, Fuglenes Fløjt af Havet og det rindende Vand.

Saa hvad der kunde nage og gnave kom ikke frem for nogen. Endnu da ikke, i al Fald.

For Ellen gik Tingene deres saa at sige naturbestemte Gang i Strandgaarden. Ellen blev med Barn, blev gift med Jens, der fik Skøde paa Gaarden; den gamle kom paa Aftægt osv. Det kan man tænke sig til.

Imidlertid begyndte Jens saa smaat at gøre den gamle Selskab ved Kaffepunschene mere end før. Det vil sige periodevis. Der kom over ham saadanne vilde Gus, som saa trak over igen.

En Aften, han havde sviret noget, laa han og kunde ikke sove. Ellen mærkede, hvorledes han kastede sig urolig omkring, hvileløs og søvnløs. Og imellem sukkede han saa underligt.

En Gang imellem lyttede han; lagde sig saa ned igen. Men lige straks efter lyttede han paany, rejste sig op paa Albuen eller halvt op.

Ellen syntes, det var underligt, hvad han kunde lytte efter, for hun kunde ikke høre andet end Trofast, der pustede under Sengen, hvor den laa, pustede og udsendte undertiden en klagende Lyd, akkurat som et langt Suk fra et Menneske, der er i dyb Vaande; den havde naturligvis onde Drømme.

Men Jens blev ved at lytte og vende sig og dreje sig og kaste sig paa Lejet.

Hen mod Morgenstunden stod han op, undersøgte Stuen nøje, jog Trofast ud og kiggede endnu en Gang i alle Kroge, inden han lagde sig.

Han faldt straks i Søvn og sov til langt op paa Dagen. Siden den Tid maatte Trofast aldrig ligge i Sovekammeret om Natten.

Ellen syntes, der var noget forborgent ved dette her og begyndte at have sine egne Tanker.

VII.

Ellen vidste straks, naar Guserne kom over Jens, for saa begyndte han først at spille paa Fløjte, noget sært underligt noget.

Naar han havde spillet saaledes en Tid, sad han gærne og hang sløvt med Hovedet. Og pludselig gav han sig saa til at drikke med den gamle og andre, hvem der kom.

Men han blev ikke fuld, som han tidligere plejede at blive eller som andre, saa skulde han da drikke ganske umaadeligt. Det var, som han inde i sin Hjærne havde et ophedet Sted, der altid brændte, og som han kunde blive ved at hælde Druk paa, det bare fordampede virkningsløst.

Ellen lagde Mærke dertil. Og hun gjorde sig sine egne Tanker om dette forandrede Forhold. Forandringen var lidt efter lidt indtraadt efter den Tid, Mosegaardssønnen var bleven borte, og hun satte den instinktmæssig i Forbindelse dermed. Hun vidste jo godt, at Sønnen fra Mosegaard hin Aften havde været ved hendes Vindue. Hun havde haabet, at hun var den eneste, der vidste Besked herom, men hun kom til den Tanke, at Jens sikkert ogsaa vidste noget derom, og at han vidste mere end det, om han vilde tale.

Naar hun stundum overraskede ham i at sidde og stirre helt borttaget i noget uhyggeligt og sørgeligt, blev den en Tanke stadfæstet hos hende.

Men de to Ægtefæller berørte aldrig for hinanden dette Punkt, og Tavshed lagde sig over Husets Hemmelighed.

Den Hemmelighed, hvorom Tankerne dog stadig drejede sig og ikke i mindre Grad, fordi den hylledes i Tavshedens Slør.

Det daglige Liv gik sin vante Gang med at pløje og saa, at spise og drikke og avle Børn. Det var, som Jens Sand, den unge, livlige Mand, ved et Snit var bleven opereret for alt Initiativ og Handlekraft ud over Døgnets fra Haanden og i Munden.

Med visse Mellemrum kom saa Guserne, Drikketiderne, over ham.

De første Aar drak han kun i Selskab. Og da var der over ham en unaturlig Livlighed, naar han var i det glade

Lag, som om han vilde dulme noget, som han med Vold og Magt vilde ved ydre Larm overdøve en indre Stemme.

Men efterhaanden holdt dette op ligesom et forgæves Forsøg, og han sad sløvt hen. Han tabte Lysten til at være sammen med andre. Han trak sig helt tilbage. Og naar Perioderne da kom, sad han alene for sig selv inde i Sovekammeret og vilde helst have Dørene lukkede. Han rørte sig ikke ret meget derinde, sad mest og rugede over sine Tanker, som han søgte at omhylle med Rusens Taager.

Men selv alene i Sovekammeret følte han sig ikke bortgemt nok. Derfor forlagde han tilsidst Drikkeperioderne ud i Laden. Her laa han i nogen Halm og drak og drak. Han kunde paa denne Maade tilbringe baade Nætter og Dage. Stumlede han om i Gangene og traf nogen af Husets Folk, saa' han paa dem, som han slet ikke kendte dem, som om de hørte hjemme i én Verden, og han i en ganske anden, og han fandt hurtig sit Leje igen.

Saa var det en tidlig Efteraarsmorgen før Dag, at Skytte-Hejle kom daskende ude fra Kær- og Mosedraget, hvor han havde været paa Odderjagt. Paa Hjemvejen var han gaaet ned langs Stranden, hvor Sandet var fast at træde paa.

Da han kommer i Nærheden af Strandgaard, ser han Jens Sand ride ned gennem Klitterne i strakt Karriere. Han red paa den lille graa Hoppe, der var opfødt i Strandgaarden og som Føl havde været alles Kæledægge. Han red lige lukt ud i Havet. Men den graa gjorde Modstand. Der blæste en frisk Vind, og Bølger skummede mod dens Bringe. Den vilde vende, men Jens tvang den ud efter igen. Han piskede paa den, og den sprang dybt i Vandet. Den stod paa Bagbenene med Mulen højt i Luften, og den dukkede sig, den vred sig til den ene Side og til den anden, ja den fik endog taget et Spring ind mod Land. Men Jens Sand var den stærkeste, og han drev den med vældige Slag igen ud i Bølgerne, hvis Skum og Vand sprøjtede en Taage omkring den kæmpende Hest og Rytter.

Hejle vidste, at Jens Sand for Tiden havde en af sine Perioder og kunde jo nok skønne, at her var noget galt paa Færde. Han ilede derfor til.

Det var ogsaa paa Tide, for da han kom til Stedet,

hoppede den graa just i Land, hvor den, efter at have rystet sig, blev staaende og rimmede, idet den saa efter sin Husbond.

Hejle sprang til, og han reddede den unge Strandgaardsmand meget mod dennes Villie, han maatte ligefrem kæmpe med ham.

Men den Gang fik Jens Sand da ikke Lov at putte sig væk fra det virkeliges Sørgelighed og undfly Livet.

VIII.

Imellem Perioderne passede han sin Gerning. Han var mild og god mod alle, som om han vilde bøde noget ondt, han havde gjort, med godt. Men glad saadan af sit Sinds dybe Grund var han ikke.

Det var en stormfuld Efteraarsdag, at en Brig, Roret var slaaet fra, drev ind paa Kysten. Den huggede paa anden Revle, hvor den blev staaende, overskyllet af Brændingen; den vendte sidefor og væltede om ved hver stærk Bølgebraad.

Folk strømmede til. Redningsbaaden fra nærmeste Station var i Sigte paa Stranden mod Syd, trukket af fire Par Heste, der joges frem, alt hvad de kunde orke.

Men forinden Baaden kom til Stede, var Skibet Vrag. Det var nemlig en gammel Kasse, og bedst som man stod og saa ud efter det af Storm og Sø omtumlede Skib, skiltes det, Skroget brast som en Bug, og al Propsen, som den var ladet med, væltede ud til alle Sider. Masterne sank, Ruffet sejlede bort, og snart flød Havet tykt med Rester af Vraget med Props og alskens Skibsgods mellem hinanden.

Redningsbaaden kom snart i Vandet for at fiske op Mandskabet, der flød omkring og holdt sig fast en ved et og en anden ved et andet. Et Par af dem var allerede dreven ind mod Stranden, hvor de laa og rullede frem og tilbage. Folk tog hinanden i Hænderne og dannede en Kæde, for at den yderste i Rækken kunde gribe efter de to Sømænd. Den ene reddedes. Men den anden, der holdt

sig fast ved en Kasse, med hvilken han droges ud og ind, slyngedes op og ned, ham kunde man ikke faa fat paa. Det var frygteligt at se, hvorledes snart Hovedet, snart Benene var i Vejret, og hvorledes han huggedes ned i Bunden, hevedes mod Stranden og droges af Dragsuget tilbage.

Saasnart Jens Sand kom derhen, tog han et Stykke Reb om Livet og kastede sig ud. Det var en vanskelig Sag at bjærge her, ogsaa fordi den skibbrudne hverken kunde slippe sin Redningsplanke eller gribe efter Jens: han var uemlig livløs og i Krampe fast spændt om Kassen.

Jens selv blev under Redningsforsøget tumlet forfærdelig omkring i Havstokken. Flere Gange blev han slaaet af det drivende Gods, og en Gang stødte en Bjælke haardt mod hans Bryst. Han blev imidlertid utrættelig ved.

Og endelig lykkedes det for ham. Men da han igen stod paa Stranden, sank han ned som en død Mand.

Nogle kom i Lag med at gnide, børste og foretage Oplivningsforsøg med den fremmede Sømand, af hvem Fraaden stod ud af Munden, og Jens blev ført til sit Hjem.

Her levede han snart op, men klagede over heftige Smerter i Siden. Snart laa han i stærk Feber. Om Natten fantaserede han.

Næste Morgen tidlig var han en kort Tid ved Bevidstheden. Ellen sad ved hans Seng og græd. Hun fortalte ham, hvad Lægen ikke havde lagt Skjul paa, at et knækket Ribben var slaaet ind i Lungen og havde fremkaldt en stærk Betændelse, som han ikke var til at redde fra.

Da smilede han lykkelig, saa lykkelig, som hun ikke havde set ham smile i mange Aar.

„Lever han, den anden, Sømanden?" spurgte han. Og da hun bekræftede dette, trak han Vejret i et dybt, ligesom befriende Suk, og der lyste Fred af hans Ansigt.

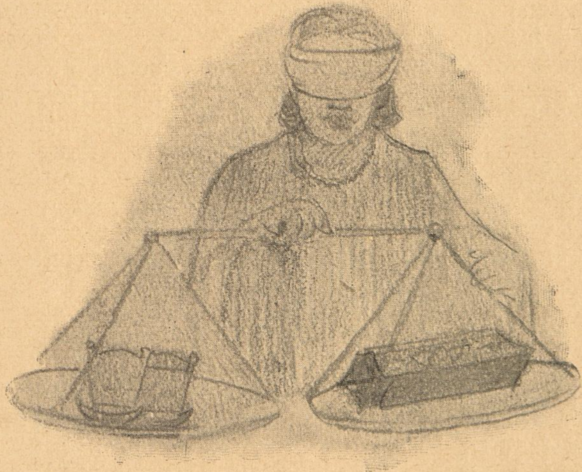
Det lød, som om han mumlede noget om Liv for Liv og Død for Død; det hørtes imidlertid ikke ganske tydeligt. Men et var saa straalende klart, nemlig det lykkelige Smil, der kom dybt fra hans Sind.

De tog hinandens Hænder, Ellen og Jens, og trykkede dem fast i hinanden, et Haandtryk, ved hvilket disse tavse

Mennesker hemmelig fortalte hinanden det, de i Tankerne havde baaret paa gennem Aarene.

Snart efter tabte han atter Bevidstheden, og inden Aften gled han gennem Dødens Port ind i det ukendte Land.

Saaledes døde Jens Sand paa den skæbnesvangre Kyst, hvor han var født.

Eneboere.

Af Johan Keller.

Langt ude paa den yderste Spids af Landtungen, der strækker sig midtvejs ud i Fjorden, ligger en lille, ensom Hytte, omkranset af store, stille Skove.

Det er saa afsides, at næsten ingen Mennesker kommer derud, derfor er der saa stille. Der aander Fred overalt, en dyb og velgørende Fred.

Brydes Stilheden, er det Fuglenes Kvidder og Insekternes Summen, der bryder den, eller snarere forhøjer den. Og der er mange Fugle og mange Insekter. Thi der er en Mangfoldighed af Planter og Træer, en overvældende Frodighed af Skovens og Markens brogede Blomster.

Hyttens Beboere er et Par gamle Husmandsfolk, hvis Rygge ere blevne krogede af aarelangt, slidsomt Arbejde. Men deres lille Lod Jord er ogsaa en Mønsterjord, saa ren og velholdt, som kun sjældent ses.

Her er deres eneste Barn vokset op. Straks fra han kunde gaa, færdedes han ude med Faderen og Moderen, naar disse var beskæftiget med deres Jordarbejde. Han fik tidligt Blik for Naturens Skønhed. Hans Øjne fangedes af Blomsternes Farvepragt og af deres utallige, vidunderlig skønne Former.

Ene, som han var, uden Omgang med andre Børn, al Tid kun i Forældrenes Selskab, kom der tidligt noget gammelklogt over ham. Han var ikke ret mange Aar, før det interesserede ham at vide Navnene paa de forskellige Planter. Jo ældre han blev, jo større blev denne hans Lyst. Hans Tanker kredsede mere og mere om alt, hvad der angik Blomster. De endte med at blive hans et og alt, hans Kærlighed.

Denne Kærlighed fik yderligere Næring af Sognets Skolelærer, en gammel, varmhjertet Mand, der i sine unge Dage selv havde været et Stykke af en Botaniker.

Da han mærkede denne Drengens Lyst, fik han Interesse for ham. Han læste med ham efter Skoletiden, han gjorde lange Ture med ham i Mark og Skov, for at finde nye Planter, han laante ham Bøger, han vejledede ham, han studerede sammen med ham.

De blev Venner, de to! Bestandig havde den gamle ham i sine Tanker. I Begyndelsen morede Drengen ham; senere blev det til mere. Det blev til virkelig Interesse. Det endte med, at han beundrede ham

Han kom til det Resultat, at Drengen burde studere. Men her stødte han paa Modstand hos Forældrene. Det var deres Ønske, at Drengen skulde følge efter dem som Husmand, naar de en Gang ikke ævnede at arbejde mere

Den Plet Jord, som de nu i saa mange Aar havde passet og plejet, saa den var blevet en Pryd for Sognet, den skulde han drive videre til Ære for dem og ham selv, saa de trygge og taknemlige en Gang kunde lukke deres Øjne.

Men den gamle Skolelærer var udholdende. Han blev ved at tale Drengens Sag. Ved Præstens Hjælp fik han dem ogsaa langt om længe til at samtykke, skønt ikke uden dybe Suk.

Men Hjælp til hans Studering vilde de ikke have. Skønt Præsten forklarede dem, at det var der saa mange, som fik, og at der i Modtagelsen af denne Hjælp, som han godt kunde skaffe dem, ikke laa den mindste Smule Forringelse af deres Ære, de protesterede dog paa det bestemteste derimod. Deres Søns Opdragelse og Uddannelse skulde de nok selv klare.

* * *

Saa kom der nogle triste Aar i den lille Husmandshytte. Drengen var borte paa Latinskolen i den nærmeste Købstad Kun i Ferierne kom han hjem, og for hver Gang, han havde været borte, saa han, at Forældrene var blevet ældre. Deres Haar var bleven hvidere, deres Rygge mere krogede. I deres Øjne havde Tungsindet sænket sig. Længslen og Savnet havde gjort dem tavse.

Men een Gang blev der Fest i Hytten og i de gamles Sind. Da var det, ligesom alt lyste op for dem. Det

var den Dag, Drengen kom hjem til dem med „Huen“ paa. Der var da Stolthed at læse i deres Blikke.

Deres Dreng var bleven Student.

* * *

En lykkelig Sommer blev det for de gamle. Og for Sønnen med. De havde ham om sig Dag efter Dag. Og han havde sine Blomster, sin Skov og sin Mark.

Kun een Bekymring havde Moderen. Det var Sønnens Udseende og hans stadige Smaahosten.

Han var bleven saa lang og mager. Hans Øjne laa dybt inde i Hovedet, hans Kinder var blege og hule; hans Holdning var daarlig, hans Bryst ganske indfaldent.

— Ret Ryggen, min Dreng, sagde Faderen de utallige Gange om Dagen. Du ser jo ud, som vilde Du gaa paa Næsen!

Saa klappede han Sønnen paa Skulderen og lo ganske stille. Det med Næsen, fandt han selv, var uhyre morsomt sagt.

Men Moderen lo ikke. Hun saa mere end Faderen. Hun saa sin Slægts Arv i Sønnens hule Bryst, den snigende, rædselsfulde Sygdom, som hun selv var sluppet over, den dræbende Tuberkulose. Og hun saa, at Spiren dertil, han alt som Barn havde haft, nu allerede havde faaet godt Tag i ham.

Men hun sagde ikke noget. Hendes Ømhed og Omhyggelighed for ham fordobledes kun. Hun puslede bestandig om ham, naar han var hjemme, passede og plejede ham som en Moder sit lille Barn. I al sin Bekymring følte hun det næsten som Lykke, dette: igen at være Moder!

Tung var derfor den Morgenstund, da han atter brød op fra den lille Hytte for at rejse ind til Hovedstaden, hvor han nu for Alvor skulde tage fat paa Studierne, de botaniske.

* * *

Stille gled Tiden bort. Aar fulgte efter Aar. Med Iver kastede han sig over sine Studier. Han viste sig snart at være en Dygtighed, hvem Professorerne og Kammeraterne spaaede en Fremtid som Videnskabsmand.

Han fik Universitetets Guldmedaille for en Afhandling, han skrev om „Bregnerne i de danske Skove." Han fik det ene Stipendium efter det andet, og „Timer" kunde han faa nok af. Saa Pengetrang vidste han ikke, hvad var.

Han levede ogsaa yderst sparsommeligt. Kendte ikke til flotte Tilbøjeligheder, som saa mange unge Mennesker. Kun en enkelt Gang gik han i Theatret. Varieteer kendte han kun af Navn, og Kvinder attraaede han ikke.

Men det stillesiddende Liv taalte han ikke. Hans Bryst blev mere og mere indfaldent; hans Kræfter blev svagere og svagere, og om de dybtliggende Øjne satte der sig brede, sorte Ringe.

To Gange havde han spyttet Blod. Det gjorde ham nedtrykt. Hans Tanker kresede fra den Tid bestandig om Døden. Han blev Hypokonder.

Men han tvang sig til at læse. Sin Eksamen vilde han gøre alt for at faa. Lægen raadede ham først til at rejse til Syden et Aarstid. Men han rystede paa Hovedet og sagde nej. Først Eksamen, saa rejse!

Den lange Rejse sagde han, og smilte saa underlig sygt.

Saa læste han baade Nat og Dag. Han anstrængte sig, han sled.

Men en Nat mærkede han pludselig en varm Strøm stige op fra Brystet, og et Øjeblik efter styrtede det lyserøde Blod ud af hans Mund, som et Springvand, som en stærk, tyk Straale.

Morgenen efter fandtes han paa Gulvet. Han laa med Hovedet nedad, presset fast i den blodige Pøl.

Døden havde taget ham. Den rev ham bort, før han naaede sit Maal, sin Eksamen.

* * *

Dagen efter kom de gamle Forældre for at hente ham hjem. De vilde have ham hos sig paa den lille, stille Kirkegaard.

Var han fløjet fra dem i levende Live, vilde de have Lov til at have ham hos sig, nu han var død.

Til hans Grav gik hans Moder hver Dag med friske Blomster, Markens og Skovens brogede Blomster.

Saa længe hun levede, skulde den aldrig være dem foruden. Det Løfte gav hun sig selv, da hans Kiste sænkedes i Jorden.

De Blomster, han havde elsket i sit Liv, lige fra han var en ganske lille Dreng, skulde ikke svigte, nu han hvilede i de Dødes Have.

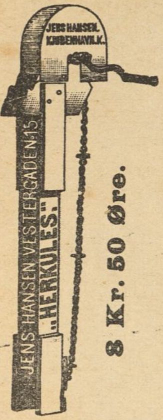
Indhold.

JENS HANSEN,

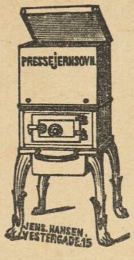
Kjøbenhavn K. **15, Vestergade 15.** Kjøbenhavn K.

Fragtfrit.

Ca. 17000 Potter pr. Time.

8 Kr. 50 Øre.

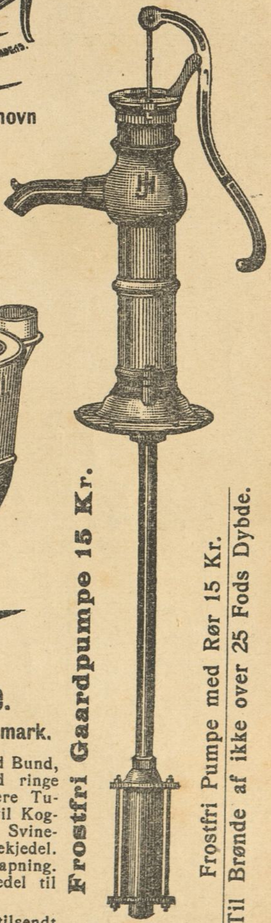

Skræder Presse-
ovn 17 Kr.

Snedker Limovn
24 Kr.

Forlang Prisliste.

Frostfri Gaardpumpe 15 Kr.

Frostfri Pumpe med Rør 15 Kr.
Til Brønde af ikke over 25 Fods Dybde.

Bedste og billigste

Aile-Kjæde-Pumper.

Pris med aaben Opstander

8 Kr. 50 Øre.

Vandmængde
ca. 17000 Potter
pr. Time.
$1\frac{1}{2}$ Tønde pr. Minut
Herkules.

Kjædepumpen overgaar alle andre Konstruktioner, uhyre let at trække, er nu forsynet med Patent Kaiser Staalkjæde, som ikke kan springe, før den er opslidt. Kjæden har $2\frac{1}{4}$" svære Brikker med Brik for hver 18". Pumpen er fuldstændig frostfri. Nu over 5000 Pumper i Brug fordelt over hele Danmark, Norge, Sverige, Rusland, Finland og Tyskland. Der kan altid henvises til Brugere paa Egnen, hvor man bor.

Ailespredere, lige 2,50, krumme 3,00.

Forlang
illustreret Prisliste.

Fritstaaende Gryde.

Ny Model. Eneudsalg i Danmark.

Med udmuret Fyr, Kjedlen flad Bund, derfor meget hurtigkogende med ringe Brændselsforbrug, i Danmark flere Tusinde i Brug. Ganske fortrinlig til Kogning af Roer, Kartofler, blandet Svinefoder og dertil fortrinlig Vadskekjedel. Kan erholdes med Hane til Aftapning. Kan erholdes med emailleret Kjedel til Madkogning.

Pris med raa Kjedel fragtfrit tilsendt

40 Potter	20 Kr.	75 Potter	32 Kr.
55 —	24 -	90 —	38 -
65 —	28 -	100 —	45 -

Kan faas i forskjellige Størrelser indtil 350 Potter.

Forlang
Prisliste over
Staldvinduer
800 Modeller.

Hakkelsemaskinen „Agraren", 36 Kr., bedste og billigste Maskine. Nærmere af Prisliste.

Læs Annoncen paa Forsiden.

Hinchs Almanak

Pris: 50 Øre

Provindsboghandlernes Almanakforlag.